

Shekaru Saba'in da Aka Manta da Taya

Jeff Pippenger

2023-08-12

Shekaru Saba'in da Aka Manta da Taya

Dukan annabawa suna bayyana ƙarshen duniya.

“Kowane ɗaya daga cikin annabawan ɗa ya yi magana ne ƙasa da yadda ya yi domin zamaninsa fiye da domin namu, domin annabcinsu yana da ƙarfi a gare mu. ‘Yanzu kuwa dukan waɗannan abubuwa sun faru gare su domin su zama misalai: kuma an rubuta su domin gargadinmu, mu waɗanda ƙarshen zamani ya riske mu.’ 1 Korintiyawa 10:11. ‘Ba domin kansu ba, sai dominmu ne suka yi hidimar waɗannan abubuwa, waɗanda yanzu aka ba ku labarinsu ta wurin waɗanda suka yi muku wa’azin bishara da Ruhu Mai Tsarki da aka aiko daga sama; waɗannan abubuwa ne mala’iku suke marmarin su duba cikinsu.’ 1 Bitrus 1:12....

“Littafi Mai Tsarki ya tara kuma ya ɗaure taskokinsa gaba ɗaya domin wannan tsara ta ƙarshe. Dukan manyan abubuwa da muhimman al’amura masu tsanani na tarihin Tsohon Alkawari sun kasance, kuma suna ci gaba da maimaita kansu a cikin ikkilisiya a waɗannan kwanaki na ƙarshe.” Selected Messages, littafi na 3, 338, 339.

Dukan littattafan Littafi Mai Tsarki suna ƙarewa a cikin littafin Ru’ya ta Yohanna.

“A cikin Wahayin Yahaya ne dukan littattafan Littafi Mai Tsarki suke haɗuwa kuma suke ƙarewa.” Ayyukan Manzanni, 585.

An bayyana saƙon gargadi na ƙarshe ga mazaunan duniyar nan a cikin Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha takwas.

Bayan waɗannan abubuwa na ga wani mala’ika kuma ya sauko daga sama, yana da iko mai girma; kuma duniya ta haskaka da ɗaukakarsa. Sai ya yi kira da ƙarfi da murya mai ƙarfi, yana cewa, Babila babba ta fāɗi, ta fāɗi, kuma ta zama mazaunin aljanu, da mafakar kowane mugun ruhu, da kejin kowane tsuntsu marar tsarki kuma abin ƙyama. Gama dukan al’ummai sun sha daga ruwan inabin fushin fasikancinta, sarakunan duniya kuma sun yi fasikanci da ita, ’yan kasuwan duniya kuma sun wadata ƙwarai ta wurin yalwar abubuwan jin dadinta. Ru’ya ta Yohanna 18:1–3.

Kalmar nan “Babylon the great” tana wakiltar cocin Roman Katolika, kuma a cikin Ishaya sura ta ashirin da uku, an wakilci “Babylon the great” a matsayin Taya.

Nauyin Taya. Ku yi kururuwa, ku jiragen ruwan Tarshish; gama an lalatar da ita, har babu gida, babu wurin shiga: daga ƙasar Kittim aka bayyana musu. Ku yi shiru, ku mazaunan tsibirin; ke wadda ‘yan kasuwar Sidon, masu ketare teku, suka wadatar. Kuma ta cikin manyan ruwaye iri na Sihor, girbin kogin, shi ne kuɗin shigarta; ita kuwa kasuwar al’ummai ce. Ki ji kunya, ya Sidon: gama teku ta yi magana, wato ƙarfin teku, tana cewa, Ban sha wahalar haihuwa ba, ban kuma haifi ‘ya’ya ba, ba ni renon samari, ba ni kuma rainon ‘yan mata. Kamar yadda ake jin rahoto game da Masar, haka za su ƙwarai da jin zafin rai sa’ad da aka ji labarin

Taya. Ku haye zuwa Tarshish; ku yi kururuwa, ku mazaunan tsibirin. Ashe, wannan ce birninku mai farin ciki, wadda tsohuwarta tun daga zamanin dā ne? Kafafunta ne za su dāuke ta zuwa nesa domin ta yi bakunci. Wa ya kulla wannan shawara a kan Taya, birnin mai nadā sarakuna, wadda ‘yan kasuwarta sarakuna ne, dillalanta kuwa manyan mutanen duniya ne? Ubangijin rundunoni ne ya kaddara wannan, domin ya kazarantar da girman kan dukan dāukaka, ya kuma jefa dukan manyan mutanen duniya cikin raini. Ki ratsa kasarki kamar kogi, ya ‘yar Tarshish: babu sauran karfi. Ya miƙa hannunsa a bisa teku, ya girgiza mulkoki: Ubangiji ya ba da umarni a kan birnin kasuwanci, domin a hallaka kagarorinsa. Kuma ya ce, Ba za ki kara yin murna ba, ke budurwa da aka danne, ‘yar Sidon: tashi, ki haye zuwa Kittim; can ma ba za ki sami hutawa ba. Duba kasar Kaldiyawa; wannan al’umma ba ta kasance ba, sai da Assuriyawa suka kafa ta domin mazaunan hamada: suka kafa hasumiyoyinta, suka gina fadodinta; shi kuwa ya mai da ita kufai. Ku yi kururuwa, ku jiragen ruwan Tarshish: gama an lalatar da karfinku. Kuma zai zama a wannan rana, za a manta da Taya shekara saba’in, gwargwadon kwanakin sarki dāya: bayan cika shekara saba’in Taya za ta rera kamar karuwa. Dauki molo, ki zagaya cikin birni, ke karuwar da aka manta da ita; ki yi waƙa mai dadi, ki rera waƙoƙi masu yawa, domin a tuna da ke. Kuma zai zama bayan cika shekara saba’in, Ubangiji zai ziyarci Taya, ita kuwa za ta koma ga ladan karuwancinta, za ta kuma yi fasikanci da dukan mulkokin duniya a bisa fuskar ƙasa. Kuma cinikinta da ladan karuwancinta za su zama tsarki ga Ubangiji: ba za a taskace su ba, ba kuwa za a tara su ba; gama cinikinta zai zama domin waɗanda suke zama a gaban Ubangiji, domin su ci su ƙoshi, da kuma domin tufafi masu dorewa. Ishaya 23:1–18.

‘Yar’uwa White ta rubuta: “Dukan manyan abubuwan da muhimman al’amura masu tsanani na tarihin Tsohon Alkawari sun kasance, kuma suna, suna maimaita kansu a cikin ikkilisiya a cikin waɗannan kwanaki na ƙarshe.”

Ishaya ashirin da uku yana magana ne game da dangantakar annabci ta Majalisar Dinkin Duniya, Paparoma, Amurka da Musulunci. Domin a gane waɗannan gaskiyoyi, dole ne a fayyace wasu alamomi da ke cikin surar ta wurin Wahayi. Da zarar an fayyace alamomin, jerin abubuwan da za su faru yana da sauƙin ganewa sosai. Alamomin da ke cikin surar da suke buƙatar a fayyace su su ne:

Nauyi, Taya, Karuwa, Bāshūriye, Kasar Kaldiyawa, Hasumiyoyi da Fādodi, Tarshish, Irin Sihor, Kasar Kittim, Zidon, Birnin ‘Yan Kasuwa, Labarin Masar da labarin Taya, Kuka Mai Ƙarfi, ‘Ya, Shekaru Saba’in, Zamanin Wani Sarki, Mantawa, da Tunawa

Kalmar “nauyi” a aya ta dāya tana nuna annabci na hallaka a kan masarautar Taya.

Nauyi: H4853—Daga H5375; nauyi; musamman haraji, ko kuwa (a ma’ana ta tsattsafu) dāukar kaya; a ma’ana ta alama furuci, mafi yawa hukunci, musamman waƙa; ta fuskar tunani, buri: – nauyi, dāuke, annabci, X suka sa, waƙa, haraji.

Nauyin Taya yana dāya daga cikin wurare da yawa a cikin Littafi Mai Tsarki inda aka bayyana hukunci na ƙarshe a kan cocin Roman Katolika. “Nauyi,” ta fuskar amfani da ma’ana, annabci ne, kuma da farko annabcin hallaka ne. Akwai “nauyuka” goma sha dāya a cikin Ishaya, kuma sau takwas an yi amfani da kalmar don bayyana kaya da ake dāuka a kafadu. Sau goma sha dāyan da kalmar “nauyi” ta wakilta a matsayin annabcin hallaka su ne Ishaya 13:1; 15:1; 17:1; 19:1; 21:1,

11, 13; 22:1; 30:6, kuma ba shakka sura ta ashirin da uku inda muka sami nauyin Taya. Yana da amfani a tara dukan annabce-annabcen hallakar Ishaya wuri guda domin a tantance wace iko ake wakilta a kwanaki na karshe. Annabce-annabcen hallaka goma sha daya suna da wahalar bayani gaba daya a lokaci guda, saboda haka zan ba da takaitacciyar ma'ana ga kowane annabcin hallaka domin a kafa mahallin sura ta ashirin da uku.

A cikin sura ta goma sha uku, annabcin hallaka a kan Babila yana nufin Babila ta zamani a karshen duniya, wadda ita ce karuwar Roma wadda kuma aka kwatanta a sura ta goma sha bakwai ta littafin Ru'ya ta Yohanna.

Sai daya daga cikin mala'iku bakwai wadanda suke da kwalabe bakwai, ya yi magana da ni, yana ce mini, Zo nan; zan nuna maka hukuncin babbar karuwa wadda take zaune a kan ruwaye masu yawa: wadda sarakunan duniya suka yi fasikanci da ita, kuma mazaunan duniya suka bugu da ruwan inabin fasikancinta. Sai ya dauke ni cikin ruhu zuwa jeji: sai na ga wata mace tana zaune a kan wata dabba mai launin ja kur, cike da sunayen sabo, tana da kawuna bakwai da kaho goma. Kuma macen tana sanye da shunayya da jan kur, an kuma kawata ta da zinariya da duwatsu masu daraja da lu'ulu'u, tana riƙe da kofin zinariya a hannunta cike da abubuwan kyama da kazantar fasikancinta: Kuma a goshinta an rubuta wani suna, ASIRI, BABILAN BABBA, UWAR KARUWAI DA ABUBUWAN KYAMA NA DUNIYA. Ru'ya ta Yohanna 17:1-5.

Ina bukatar in kauce kadan daga jigon magana. Manufar nazarin annabcin Taya a karshe ita ce daidaita tarihin annabci na Amurka da na cocin Adventist ta Bakwai. Za mu nuna cewa gwamnatin Amurka kaho daya ce a kan dabbar mai kama da dan rago ta Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha uku, kuma Furotestantanci da ya fito daga Tsakiyar Zamani ta Duhu shi ne dayan karon. Kahon Furotestantanci ya zama Adventism na Miller a daidai lokacin da Furotestocin Amurka suka ƙi sakon mala'ika na farko. Sa'ad da muka kafa wannan, za mu nuna cewa tarihin karon Furotesta da tarihin karon Jam'iyyar Republican suna tafiya a layi daya da juna kuma suna dauke da siffofin annabci masu daidaito. Bayan duka, suna a kan dabba guda daya, abin da ke wakiltar cewa karon biyu na zamani daya ne da juna. Zan ba da misali daya da ke nuna wannan daidaiton karon cocin da na kasa a Amurka. Dukkansu biyu suna "mantuwa" ta hanyarsu ta kansu.

Ishaya ashirin da uku ya nuna mafarin annabci cewa an manta da ikon papanci har shekara saba'in, kuma a cikin wadannan shekaru saba'in na alama mutane suna manta da papanci da kuma dalilin da ya sa ake kiran Zamunan Duhu da Zamunan Duhu. Taken karon Furotesta sa'ad da suka rabu da cocin Katolika shi ne: Littafi Mai Tsarki, Littafi Mai Tsarki kadai. Sun manta cewa Littafi Mai Tsarki ne yake sanar da mu ko wanene papanci a zahiri. Sun manta da sakon da aka tanada a cikin tsattsarkan rubutun da aka damka musu, wanda kuma suka yi iƙirarin cewa su ne jaruman masu kare shi.

"Wadanda suka rufe a fahimtarsu game da kalmar, wadanda suka kasa ganin ma'anar maƙiyin Almasihu, lalle za su sa kansu a gefen maƙiyin Almasihu. Babu lokaci yanzu a gare mu mu gauraya da duniya. Daniyel yana tsaye a rabonsa da kuma a matsayinsa. Dole ne a fahimci annabce-annabcen Daniyel da na Yohanna. Suna fassara juna. Suna ba duniya gaskiyoyi wadanda kowa ya kamata ya fahimta. Wadannan annabce-annabce za su zama shaida a cikin

duniya. Ta wurin cikiar su a cikin wadannan kwanaki na karshe, za su bayyana kansu.” Kress Collection, 105.

Haka kuma, karon Jamhuriyya da yake wakiltar gwamnatin Tarayyar Amurka ya kamata ya kasance na jama'a ne kuma domin jama'a, amma 'yan kasar Tarayyar Amurka su ma sun manta da tsattsarkan takardar da aka damka musu. Wannan tsattsarkan takarda ita ce Kundin Tsarin Mulkin Tarayyar Amurka, kuma taken gwamnatin da aka tsara domin ta kasance domin jama'a shi ne raba coci da gwamnati. Sun manta da sakon Kundin Tsarin Mulkin da aka damka musu, wanda kuma suka rika ikirarin kasancewa masu karewa.

“Kuma bari a tuna, alfaharin Roma ne cewa ba ta tafa canzawa. Ka'idodin Gregory VII da Innocent III har yanzu su ne ka'idodin Cocin Roman Katolika. Kuma da a ce tana da ikon yin haka, da za ta aiwatar da su yanzu da irin wannan kwazo kamar yadda ta yi a karnukan da suka shige. Furotesta kadan ne suka san abin da suke yi sa'ad da suke neman karbar taimakon Roma cikin aikin daukaka Lahadi. Yayin da suka dukufa wajen cikiar manufarsu, Roma kuma tana nufin sake kafa ikonta, ta maido da fifikonta da ta rasa. Da zarar an kafa wannan ka'ida a cikin Tarayyar Amurka cewa coci na iya amfani da ikon kasa ko ta mallake shi; cewa ana iya tilasta kiyaye bukukuwan addini ta wurin dokokin mulkin duniya; a takaice, cewa ikon coci da na kasa za su mamaye lamiri, to nasarar Roma a wannan kasa tabbatacciya ce.

“Maganar Allah ta yi gargadi game da hatsarin da ke gabatowa; idan aka ki kula da wannan, to duniyar Furotesta za ta san ainihin manufofin Roma ne kawai sa'ad da ya riga ya makara a kubuce wa tarkon. Tana karuwa cikin iko a shiru. Koyarwarta tana yin tasiri a dakunan majalisa, a cikin ikilisiyoyi, da kuma cikin zukatan mutane. Tana tara manya-manyan gine-ginenta masu daukaka da karfi, a cikin boyayyun wurare na cikinsu ne za a sake maimaita tsanantawarta ta da. A boye kuma ba tare da an gane ba tana karfafa rundunoninta domin ta ciyar da nata manufofi gaba sa'ad da lokacin bugunta zai yi. Duk abin da take so shi ne wani matsayi na fifiko, kuma tuni ana ba ta wannan. Ba da dadewa ba za mu gani kuma za mu ji abin da manufar dangaren Romawa take. Duk wanda zai gaskata kuma ya yi biyayya ga maganar Allah, ta haka zai jawo wa kansa zargi da tsanantawa.” The Great Controversy, 581.

Idan za ka iya samo kowace kamus da aka buga kafin shekara ta 1950, ka kuma duba “mace mai rigar ja kur” ko wata irin wannan furuci daga Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha bakwai, duk wadannan kamus na kafin 1950 suna bayyana cewa cocin Roman Katolika ita ce karuwar da aka ambata a Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha bakwai. Amurka, dabbar kasa mai kaho biyu ta Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha uku, ta manta da tarihinta, ko wannan ya kasance karon Furotesta ne ko kuma karon Jamhuriyya. Duk wadannan cibiyoyi guda biyu sun samo asali ne daga hamayya da zaluncin addini na papanci da kuma zaluncin siyasa na sarakunan da suka goyi bayanta, ko kuma kamar yadda Littafi Mai Tsarki ya fada, sarakunan da suka “yi fasikanci” da ita. Kafin mu fara duba Ishaya sura ta ashirin da uku, za mu yi takaitaccen bayani game da sauran lokuta goma da Ishaya ya bayyana “annabcin hallaka,” domin dukan wadannan “kaya masu nauyi” guda goma sha daya hakika haka suke.

Ishaya sura ta goma sha uku ita ce nauyin Babila a cikin “kwanaki na karshe.” Babila, ko da yake cocin Katolika ce ke iko da ita kuma take jagorantarta a kwanaki na karshe, ta kunshi iko uku da

suke kai duniya zuwa Armageddon a sura ta goma sha shida ta Ru'ya ta Yohanna. A cikin annabcin hallaka na sura ta goma sha uku a kan Babila ta zamani, akwai iko uku da aka wakilta; Babila, Lucifer da Assuriya, waɗanda suke wakiltar dabbar (Assuriya), macijin nan (Lucifer) da annabin ƙarya (Babila). Assuriya da Babila su ne ikon hallaka guda biyu da Allah ya yi amfani da su domin hukunta Isra'ila ta dā, kuma Assuriya ce ta fara, ta kwashe kabilu goma na arewa zuwa bauta, daga bisani kuwa Babila ta kwashe kabilu biyu na kudu na Yahuza.

Isra'ila tumaki ne da aka watse; zakuna sun kore shi: da fari sarkin Assuriya ya cinye shi; a ƙarshe kuma wannan Nebukadnezzar, sarkin Babila, ya karya ƙasusuwansa. Saboda haka ga abin da Ubangijin rundunoni, Allah na Isra'ila, ya ce; Ga shi, zan hukunta sarkin Babila da ƙasarsa, kamar yadda na hukunta sarkin Assuriya. Irimiya 50:17, 18.

Da fari Assuriya ta kai kabilu goma na arewacin Isra'ila bauta, sa'an nan daga baya Babila ta kai kabilu biyu na kudancin Yahuda bauta. Duk waɗannan bautotai biyu sun kasance cikas "lokuta bakwai" na Lawiyawa sura ta ashirin da shida. "Lokuta bakwai" na Lawiyawa su ne farkon "annabcin lokaci" da William Miller ya fara ganowa, kuma suna nuna cewa lokacin da Assuriya ta kama kabilar arewa, hakan ya zama farkon watsewar da ta ci gaba har tsawon shekaru dubu biyu da dari biyar da ashirin. Wannan zamani ya fara ne da bautarsu a shekara ta 723 kafin haihuwar Almasihu, ya kuma ƙare a "lokacin ƙarshe" a 1798. An kai kabilun kudu bauta ta hannun Babila a 677 kafin haihuwar Almasihu, abin da ya fara "lokuta bakwai" a kan Yahuda, waɗanda suka ƙare a wannan wuri guda da annabcin shekaru 2300 na Daniyel 8:14, a ranar 22 ga Oktoba, 1844. Assuriya da Babila sun cika manufa guda ta horo a kan tawayen mutanen Allah, amma Assuriya ce ta fara aiwatar da wannan horon, sa'an nan Babila.

A cikin dangantakar annabci ta iko uku da ke cikin sura ta goma sha uku, Babila ita ce siffar Assuriya, domin ta zo a bayansa amma ta aikata irin wannan aiki a kan mutanen Allah.

A cikin sura ta goma sha biyar, nauyin da aka dora a kan Mowab yana nufin majami'un Furotesta.

"Wannan kwatancin Mowab yana wakiltar ikilisiyoyin da suka zama kamar Mowab. Ba su tsaya a matsayinsu na aikin wajibi a matsayin masu tsaro masu aminci ba. Ba su yi aiki tare da halittun sama ba ta wajen amfani da ikon da Allah ya ba su domin su aikata nufin Allah, suna tunkude ikon duhu, kuma suna amfani da kowane irin iko da Allah ya ba su don ciyar da gaskiya da adalci gaba a cikin duniyarmu. Suna da sanin gaskiya, amma ba su aikata abin da suka sani ba." Seventh-day Adventist Bible Commentary, juzu'i na 4, 1159.

Ikilisiyar Furotesta wadda ta faɗi ita ce ikilisiyar da ta ci gaba da tafiya tare da Ubangiji sa'ad da sauran Furotestanci suka gudu a saƙon mala'ika na biyu. Mowab shi ne Adventism, ƙahon Furotesta da ya faɗi.

Babi na goma sha bakwai yana magana ne game da Damaskus, kuma an bayyana ta a matsayin birni da za a kawar. Birni alama ce ta mulki, kuma mulkin da za a kawar a cikin "kwanaki na ƙarshe" shi ne Amurka.

Babi na goma sha tara annabcin halaka ne a kan Masar, wadda ke wakiltar Majalisar Dinkin Duniya da kuma dukan duniya.

Annabce-annabce uku na gaba na halaka a cikin sura ta ashirin da ɗaya suna gāba da mummunar ƙasar hamada ta kudu, Dumah da Arabiya. Waɗannan annabce-annabce uku na halaka suna bayyana Musulunci, daidai da annoba uku na Wahayin Yahaya 8:13.

Annabcin halaka a sura ta ashirin da biyu yana bayyana rabuwa da Adventistocin Laodiceya daga Adventistocin Filadelfiya a lokacin dokar Lahadi.

Sa'an nan kuma a sura ta talatin muna samun nauyin dabbobin kudu, wanda shi ne misali na biyu na tawaye na Adventistocin Laodikiya. Haɗa dukan nauyoyi na Ishaya wuri guda kusan yana magana da kowane ɗan wasa na annabci a cikin “kwanaki na ƙarshe.” Ina zaɓar Ishaya ashirin da uku ne domin in nuna cewa tarihin Amurka, a matsayin masarauta ta shida ta annabcin Littafi Mai Tsarki, yana mulki daga 1798 har zuwa dokar Lahadi.

Saboda “kowane ɗaya daga cikin annabawan dā ya yi magana ƙasa da yadda ya yi domin zamaninsa fiye da yadda ya yi domin namu, domin haka annabce-annabcensu yana da ƙarfi a gare mu,” kowace furucin annabci tana magana ne ga abubuwan da za su faru a ƙarshen duniya. Wannan gaskiya, haɗe da gaskiyar cewa “dukan littattafan Littafi Mai Tsarki suna haɗuwa kuma suna ƙarewa” a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna, tana tabbatar da littafin Ru'ya ta Yohanna a matsayin ma'aunin tunani don daidaita shaidar annabci game da abubuwan da za su faru a ƙarshen duniya.

A cikin sura ta goma sha bakwai na Ru'ya ta Yohanna, muna ganin babbar karuwa wadda take yin fasikanci da sarakunan duniya, da kuma hukuncinta na ƙarshe.

Sai ɗaya daga cikin mala'ikun nan bakwai waɗanda suke da tulunan nan bakwai, ya yi magana da ni, yana ce mini, Zo nan; zan nuna maka hukuncin babbar karuwa wadda take zaune bisa ruwaye masu yawa; wadda sarakunan duniya suka yi fasikanci tare da ita, kuma mazaunan duniya suka bugu da ruwan inabin fasikancinta. Ru'ya ta Yohanna 17:1, 2.

Annabawa ba su taɓa saɓa wa juna ba.

Kuma ruhohin annabawa suna ƙarƙashin ikon annabawa. Gama Allah ba shi ne mawallafin ruɗani ba, sai dai na salama, kamar yadda yake a cikin dukan ikilisiyoyin tsarkaka. 1 Korintiyawa 14:32, 33.

A ƙarshen duniya, “hukuncin babbar karuwar nan da take zaune bisa ruwaye masu yawa,” babbar karuwar wadda “sarakan duniya suka yi fasikanci da ita,” babbar karuwar da ta sa “mazaunan duniya” suka bugu “da giyar fasikancinta;” Ishaya ya wakilta ta a matsayin “karuwa” wadda aka manta da ita na “kwanakin sarki ɗaya,” ko kuma shekaru saba'in na annabci. Sa'ad da shekarun saba'in suka cika, Taya “za ta yi fasikanci da dukan mulkokin duniya.” Karuwar Ishaya ita ce babbar karuwar Yahaya. Karuwar Ishaya da karuwar Yahaya suna wakiltar cocin Roman Katolika, gama mace alama ce ta coci a cikin Maganar Allah.

Mata, ku yi wa mazajenku biyayya, kamar yadda kuke yi wa Ubangiji. Gama miji shi ne kan matar, kamar yadda Almasihu kuma shi ne kan ikilisiya; shi ne kuwa Mai-ceton jikin. Saboda haka, kamar yadda ikilisiya take ƙarƙashin Almasihu, haka ma mata su kasance ga mazajensu a cikin kowane abu. Mazaje, ku ƙaunaci matanku, kamar yadda Almasihu kuma ya ƙaunaci

ikilisiya, ya kuma ba da kansa dominta; domin ya tsarkake ta, ya tsabtace ta da wankin ruwa ta wurin kalma, domin ya miƙa ta ga kansa a matsayin ikilisiya mai ɗaukaka, marar tabo, ko alamar tsufa, ko wani abu makamancin haka; amma domin ta kasance mai tsarki, marar aibi. Haka ma ya kamata mazaje su ƙaunaci matansu kamar jikinsu kansu. Wanda yake ƙaunar matarsa, kansa yake ƙauna. Gama ba wanda ya taɓa ƙin jikinsa; sai dai yana ciyar da shi, yana kuma kula da shi da taushi, kamar yadda Ubangiji yake yi wa ikilisiya: gama mu gaɓoɓi ne na jikinsa, na namansa, na ƙasusuwansa. Saboda wannan dalili mutum zai bar ubansa da uwarsa, ya manne wa matarsa, su biyun kuwa su zama nama ɗaya. Wannan babban asiri ne: amma ina magana ne game da Almasihu da ikilisiya. Duk da haka, kowannenku ɗaiɗaikun, ya ƙaunaci matarsa kamar kansa; matar kuma ta tabbata tana girmama mijinta. Afisawa 5:22–33.

Manzo Bulus ya bayyana cewa, cikin annabci, ana wakiltar ikilisiyar Almasihu da mace. Saboda haka, mace a cikin annabci ikilisiya ce, amma ikilisiyar Almasihu “mai tsarki ce, marar aibi.” Ikilisiya marar tsarki ana wakiltarta da mace marar tsarki; saboda haka Ishaya ya bayyana karuwa, Yohanna kuma ya bayyana fasika. Suna wakiltar papanci a matsayin fasika, ikilisiyar Allah kuma budurwa ce.

Gama ina kishinku da kishin Allah; domin na ɗaura muku aure ga miji guda, domin in gabatar da ku ga Almasihu a matsayin budurwa mai tsarki. 2 Korintiyawa 11:2.

Ba kawai ana wakiltar ikkilisiyar Allah a matsayin budurwa ba, amma kuma an aura mata miji guda ɗaya kaɗai. Taya da babbar karuwar Yahaya suna yin fasikanci tare da sarakunan duniya. Ikkilisiyar Katolika tana da alaƙa da maza da yawa, ba da mutum ɗaya kaɗai ba. Daniyel ya sanar da mu cewa sarakunan masarautu ne.

Wannan shi ne mafarkin; kuma za mu bayyana fassararsa a gaban sarki. Kai, ya sarki, sarkin sarakuna ne: gama Allah na sama ya ba ka mulki, iko, ƙarfi, da ɗaukaka. Kuma a duk inda ‘ya’yan mutane suke zaune, namun jeji da tsuntsayen sararin sama ya ba su a hannunka, ya kuma sa ka mai mulki a kansu duka. Kai ne wannan kan na zinariya. Kuma bayanka wata masarauta za ta tashi wadda ta kasa ka, sa’an nan kuma wata masarauta ta uku ta tagulla, wadda za ta yi mulki a kan dukan duniya. Masarauta ta huɗu kuma za ta kasance mai ƙarfi kamar ƙarfe: domin kamar yadda ƙarfe yake farfashewa ya rinjayi kome, haka kuma kamar ƙarfen da yake farfashe duk waɗannan, za ta farfashe ta kuma murƙushe. Daniyel 2:36–40.

A cikin Daniyel biyu, an bayyana kuma an yi bayanin masarautun annabcin Littafi Mai Tsarki. Yayin da Daniyel yake bayyana mafarkin ga Nebukadnezzar, ya sanar da Nebukadnezzar cewa shi ne kan zinariya. Kan zinariya sarki ne, amma sarki yana wakiltar masarauta. Ikilisiyar Roman Katolika ita ce babbar karuwa wadda take yin fasikanci da dukan sarakunan duniya a ƙarshen shekaru saba’in na annabci. Sarakunan alama ce ta maza, kuma Taya mace ce marar tsarki. Mace ikilisiya ce, karuwa kuwa ikilisiya ce marar tsarki; namiji sarki ne, sarki kuma masarauta ce. Mace ikilisiya ce, sarki kuma jiha ce. Haramtacciyar dangantaka tsakanin waɗannan ƙungiyoyi biyu tana wakiltar fasikancin ruhaniya.

Tsarin Mulkin Kasar Amurka takarda ce ta Allah wadda ta kafe muhimmancin a raba waɗannan abubuwa biyu dabam. Ko da yake ba mu gama tantance Taya a matsayin cocin Roman Katolika ba tukuna, ya dace a wannan lokaci mu yi magana a kan wata alama dabam a cikin Ishaya sura ta

ashirin da uku wadda ke bayyana alamar namiji da mace—coci da kasa.

Dubi kasar Kaldiyawa; wannan al'umma ba ta kasance ba, sai da Assuriyawa suka kafa ta domin mazaunan jeji: suka kafa hasumiyoyinta, suka gina fadodinta; kuma ya mayar da ita kufai. Ishaya 23:13.

A cikin wannan aya, Bāshshuren ya kafa kasar Kaldiyawa, ya kuma tsayar da duka “hasumiyai” da “fadodi.” Bāshshuren alama ce ta Nimrod, kuma Kaldiyawa suna wakiltar shugabannin addinai na asiran Babila. “Hasumiya” alama ce ta coci. Sa’ad da Yesu ya gabatar da misalin gonar inabi, Sister White ta yi sharhi a kan misalin kamar haka:

“A cikin misalin, mai gidan yana wakiltar Allah, gonar inabin kuwa tana wakiltar al’ummar Yahudawa, katangar kuma ita ce dokar Allah wadda ta kasance kariyarsu. Hasumiyar kuwa alama ce ta Haikali.” _Desire of Ages_, 596.

Ba’asshure ne ya kafa kasar Kaldiyawa wadanda suka kafa coci (hasumiya) da “fada.” “Fada” tana wakiltar “sarki,” wanda kuma shi kuma yake wakiltar mulki. Haka kuma ana wakiltar mulki a matsayin birni.

Sai suka ce, To, bari mu gina wa kanmu birni da hasumiya, wadda kololuwarta za ta kai har sama; kuma bari mu yi wa kanmu suna, kada a warwatsa mu a kan fuskar dukan duniya. Farawa 11:4.

“Hasumiya” da “fada” da Assuriyawa suka kafa su ne “birnin” da “hasumiya” wadanda Nimrod ya gina.

Kuma gawawwakin nasu za su kwanta a kan titi na babban birnin, wanda a ruhane ake ce da shi Saduma da Masar, inda kuma aka gicciye Ubangijinmu. Ru’ya ta Yohanna 11:8.

Wahayi ya sanar da mu cewa “babban birni” da ke cikin Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha daya yana wakiltar mulkin Faransa a lokacin juyin juya halin Faransa.

“‘Babban birnin’ da ake kashe shaidun a titunansa, kuma inda gawawwakin su suke kwance, shi ne ‘a ruhaniya’ Masar. A cikin dukan al’ummai da aka gabatar a tarihin Littafi Mai Tsarki, Masar ce ta fi kowa karfin hali wajen musun wanzuwar Allah mai rai da kuma yin tsayayya da umarnansa. Babu wani sarki da ya ta’aba kusantar yin tawaye a sarari kuma da tsananin ganganci ga ikon Sama fiye da sarkin Masar. Sa’ad da aka kawo masa sakon ta bakin Musa, cikin sunan Ubangiji, Fir’auna ya amsa da girman kai cewa: ‘Wane ne Ubangiji, da zan saurari muryarsa in bar Isra’ila ta tafi? Ban san Ubangiji ba, kari ga haka kuma ba zan bar Isra’ila ta tafi ba.’ Fitowa 5:2, A.R.V. Wannan shi ne rashin yarda da akwai Allah, kuma al’ummar da Masar take wakilta za ta furta irin wannan musun game da iƙirarin Allah mai rai kuma za ta nuna irin wannan ruhun rashin bangaskiya da kin biyayya. Haka kuma ana kwatanta ‘babban birnin’, ‘a ruhaniya,’ da Saduma. Lalacewar Saduma wajen karya dokar Allah ta fi bayyana musamman a cikin fasikanci. Kuma wannan zunubi ma zai zama wata fitacciyar alama ta al’ummar da za ta cika takamaiman bayanann wannan nassin.”

“Saboda haka, bisa ga kalmomin annabin, ɗan kaɗan kafin shekarar 1798 wani iko mai asalin Shaidan da halinsa zai tashi ya yi yaƙi da Littafi Mai Tsarki. Kuma a kasar da za a yi haka a yi

shiru da shaidar shaidun Allah biyu, a can za a bayyana rashin bangaskiyar Fir'auna da fasikancin Saduma.”

“Wannan annabci ya sami cikakkiyar cika mai matuƙar daidaito da ban mamaki a tarihin Faransa. A lokacin Juyin Juya Hali, a shekara ta 1793, ‘a karo na farko duniya ta ji wata majalisar mutane, waɗanda aka haifa kuma aka tarbiyyantar cikin wayewa, kuma suna jingina wa kansu haƙƙin mulkin ɗaya daga cikin mafi kyawun al’umman Turai, suna ɗaga muryarsu a hade domin musun mafi tsattsarkan gaskiyar da ran mutum yake karɓa, kuma gaba ɗaya suka yi watsi da bangaskiya da bautar Allahntaka.’—Sir Walter Scott, *Life of Napoleon*, vol. 1, ch. 17. ‘Faransa ce kaɗai al’umma a duniya wadda tabbataccen tarihi ya nuna cewa, a matsayinta na al’umma, ta ɗaga hannunta cikin fito-na-fito na tawaye ga Mahaliccin sararin samaniya. Masu sabo da yawa, marasa bangaskiya da yawa, sun taɓa kasancewa, kuma har yanzu suna ci gaba da kasancewa, a Ingila, Jamus, Spain, da sauran wurare; amma Faransa ta tsaya dabam a tarihin duniya a matsayin ƙasa guda tilo wadda, ta wurin dokar Majalisar Dokokinta, ta shelanta cewa babu Allah, kuma wadda dukan jama’ar babban birninta, da kuma rinjayen jama’a mai yawa a sauran wurare, mata kamar maza, suka yi rawa suka yi waƙa da farin ciki wajen karɓar wannan sanarwar.’—Blackwood’s Magazine, Nuwamba, 1870.” *The Great Controversy*, 269.

“Babban birni” da aka ambata a cikin Ru’ya ta Yohanna sura goma sha ɗaya ita ce ƙasar Faransa wadda ta zartar da “dokar Majalisar Dokokinta” tana shelanta cewa babu Allah. Wannan doka bayyana ce ta rashin yarda da Allah kamar yadda tawaye na Fir’auna ya wakilta. Babban birni mulki ne, ko kuma “al’umma” ko “ƙasa.” A cikin Ru’ya ta Yohanna sura goma sha ɗaya, Faransa ta ƙunshi alamu biyu—Masar da Saduma.

An sanar da mu cewa, “Wannan rashin yarda da Allah ne, kuma al’ummar da Masar ta wakilta za ta furta irin wannan musun game da iƙirarin Allah mai rai, kuma za ta nuna irin wannan ruhu na rashin bangaskiya da ƙin biyayya. ‘Babban birnin’ kuma an kamanta shi, ‘a ruhaniyance,’ da Saduma. Lalacewar Saduma wajen karya dokar Allah ta fi bayyana musamman a cikin fasikanci.”

Babban birnin ko ƙasar Faransa an wakilta ta a alama ta wurin wata ƙasa (Masar) da wani birni (Saduma). Masar “za ta furta,” kuma yin magana na wata ƙasa yana wakiltar harkokin jiha ne, ba harkokin coci ba. Masar ita ce jiha, Saduma kuma ita ce coci—wannan ne wakilcin da ake samu a babi na goma sha ɗaya na Ru’ya ta Yohanna.

“‘Maganar’ al’umma ita ce aikin hukumominta na doka da na shari’a.” *The Great Controversy*, 442.

A cikin Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya, Yohanna ya gabatar da abubuwan da suka faru na Juyin Juya Halin Faransa cikin alamar annabci. Ainihin Juyin Juya Halin ya bayar da wadataccen shaida ta tarihi game da ingancin annabce-annabcen Yohanna da ke cikin surar. Yohanna ya yi annabci, sa’an nan Juyin Juya Halin Faransa ya cika annabcin, sannan kuma—duka annabcin da cika annabcin a tarihi suna bayyana kuma suna daidaita da abubuwan da za su faru a ƙarshen duniya, sa’ad da kuma za a sake haɗa gurbatacciyar ƙasa da gurbatacciyar coci. Tabbatacce, wankan jini yana biyo bayan wannan auren marar tsarki. Mulkin Allah shi ma babban

birni ne.

Sai ya dauke ni cikin Ruhuhu zuwa wani babban dutse mai tsawo, ya kuma nuna mini babban birnin nan, Urushalima mai tsarki, yana saukowa daga sama daga wurin Allah. Ru'ya ta Yohanna 21:10.

“Zuwan ango, wanda aka bayyana a nan, yana faruwa ne kafin aure. Auren yana wakiltar karɓar mulkinsa da Almasihu zai yi. Birni Mai Tsarki, Sabuwar Urushalima, wanda shi ne babban birnin mulkin kuma wakilinsa, ana kiransa ‘amarya, matar Dan Ragon.’ Mala’ikan ya ce wa Yohanna: ‘Zo nan, zan nuna maka amarya, matar Dan Ragon.’ ‘Ya dauke ni cikin ruhuhu,’ in ji annabin, ‘ya kuma nuna mini wancan babban birni, Urushalima mai tsarki, tana saukowa daga sama daga wurin Allah.’ Ru'ya ta Yohanna 21:9, 10.” The Great Controversy, 426.

Ana wakiltar tawaye na Nimrod ta wurin gina hasumiya da birni, wanda yake misalta haɗuwar ikilisiya da ƙasa a ƙarshen duniya, gama dukan annabawa sun yi magana game da ƙarshen duniya. Tawaye na Nimrod kuma ya kasance ci gaban tawayen Lucifer, wanda burinsa shi ne ya karɓi ikon mallakar ikilisiyar Allah da kuma mulkin Allah.

Yaya ka fado daga sama, ya Lusiferu, ɗan safiya! Yaya aka sare ka har ƙasa, kai wanda ka raunana al’ummai! Gama ka ce a zuciyarka, Zan hau zuwa sama, zan daukaka kursiyina sama da taurarin Allah; zan kuma zauna a kan dutsen taro, a iyakokin arewa; zan hau bisa tuddan gizagizai; zan zama kamar Maɗaukaki. Ishaya 14:12–14.

Yayin da Ishaya yake bayyana boyayyun muradun zuciyar Lucifer na ya zama “kamar Maɗaukaki,” sai ya nuna cewa Lucifer yana neman ya zauna a kan kujeru biyu mabambanta ƙwarai. Yana so ya “daukaka” “kursiyinsa sama da taurarin Allah” kuma ya “zauna kuma a kan dutsen taro, a gefen arewa.”

Al’arshi alama ce ta ikon sarki—ko kuma ikon mulki na ƙasa—kuma “sassan arewa” Ikilisiyar Allah ce.

Waka da Zabura domin ‘ya’yan Kora. Mai-girma ne Ubangiji, kuma ya cancanci yabo ƙwarai a cikin birnin Allahnmu, a kan dutsen tsarkinsa. Kyakkyawa ne wajen matsayi, abin farin cikin dukan duniya, Dutsen Sihiyona ne, a gefen arewa, birnin babban Sarki. An san Allah a cikin fadodinta a matsayin mafaka. Zabura 48:1–3.

Urushalima ita ce “birnin babban Sarki,” ta haka tana nuna kursiyin siyasa na Allah; haka kuma Urushalima ita ce “dutsen tsarkinsa,” “a gefunan arewa,” ta haka tana nuna kursiyin addini na Allah. Tun daga farko ana bayyana tawaye da yaƙin Shaidan ne a cikin yanayin muradinsa na yin mulki a kan cocin Allah da kuma ƙasar Allah. Bayan haka Shaidan ya jagoranci tawayen Nimrod, kuma ƙasar da ya kafa wa Kaldiyawa ana wakilta ta a matsayin ƙasa inda Nimrod ya gina hasumiya da kuma birni—coci da ƙasa.

Saboda haka, sa’ad da karuwar Ishaya da kuma babbar karuwar Yohanna suka yi zina tare da sarakunan duniya, annabci yana nuna cewa wata dangantaka marar tsarki tana faruwa tsakanin cocin Katolika ta Roma da sarakunan duniya a ƙarshen shekaru saba’in na annabci.

Layin annabcin Ishaya ya bayyana hukuncin karuwar Taya a babi na ashirin da uku, kuma Yohanna ya bayyana wannan hukunci ɗaya ta wurin alamar wata mace mai jan launi, wadda aka bayyana a matsayin “Babila mai girma.” Shaida ta uku game da wannan hukunci ɗaya na wannan karuwa ɗaya ita ce kamar haka:

“An kwatanta matar nan (Babila) ta cikin Ru’ya ta Yohanna 17 da cewa, ‘tana sanye da shunayya da jan alharini, kuma an yi mata ado da zinariya da duwatsu masu daraja da lu’ulu’u, tana riƙe da kofin zinariya a hannunta cike da abubuwan ƙyama da ƙazanta: ... kuma a goshinta an rubuta suna, Asiri, Babila Mai Girma, uwar karuwai.’ Annabin ya ce: ‘Na ga matar tana bugu da jinin tsarkaka, da kuma jinin shahidan Yesu.’ An kuma ƙara bayyana Babila da cewa ita ce ‘wannan babban birni, wanda yake mulki a kan sarakunan duniya.’ Ru’ya ta Yohanna 17:4–6, 18. Ikon da ya yi ta riƙe mulkin danniya a kan sarakunan Kiristendam na ƙarni masu yawa shi ne Roma.” The Great Controversy, 382.

Taya ita ce cocin Roman Katolika a “kwanaki na ƙarshe.” A wancan lokaci fafaroma zai fito ya raira waƙoƙinta na ruɗi ga sarakunan duniya, ta haka yana jagorantar sarakunan zuwa yin aikin zina, wanda a cikin annabci yake nufin haɗuwar coci da ƙasa.

Kuma zai zama a wannan rana, za a manta da Taya har tsawon shekara saba’in, gwargwadon kwanakin sarki guda ɗaya; bayan cika shekara saba’in, Taya za ta yi waƙa kamar karuwa. Ishaya 23:15.

Sarki yana wakiltar mulki a cikin annabcin Littafi Mai Tsarki, saboda haka za a manta da Taya a lokacin da wani mulki na annabci yake mulki har na shekara saba’in.

Kuma zai zama a wannan rana, cewa za a manta da Taya har shekara saba’in, gwargwadon kwanakin sarki ɗaya: bayan cika shekara saba’in, Taya za ta yi waƙa kamar karuwa. Ki ɗauki garaya, ki kewayar birnin, ke karuwar da aka manta da ita; ki yi zaƙin kiɗa, ki rera waƙoƙi masu yawa, domin a tuna da ke. Kuma zai zama bayan cika shekara saba’in, cewa Ubangiji zai ziyarci Taya, ita kuwa za ta koma ga ladarta, za ta yi fasikanci tare da dukan mulkokin duniya a bisa fuskar ƙasa. Ishaya 23:15–17.

A cikin kwanakin wata masarauta guda ɗaya da take mulki har tsawon shekaru saba’in na annabci, za a manta da cocin Roman Katolika. A ƙarshen shekaru saba’in ɗin, ikon paparoma zai “raira waƙa mai daɗi, ya raira waƙoƙi da yawa.” A ma’ana ta annabci, “waƙa” tana wakiltar “ƙwarewa.”

“A bisa tekun lu’ulu’u da yake gaban kursiyin, wancan tekun gilashi kamar an gauraye shi da wuta,—haka yake ƙyalli da ɗaukakar Allah,—aka tattara taron waɗanda suka ‘yi nasara a kan dabbar, da a kan siffarta, da a kan alamarta, da a kan adadin sunanta.’ Tare da ‘Dan Ragon a kan Dutsen Sihiyona,’ suna riƙe da garayun Allah,’ suna tsaye, mutum dubu ɗari da arba’in da huɗu waɗanda aka fansa daga cikin mutane; kuma ana jin sauti kamar karar ruwaye masu yawa, kuma kamar karar wata babbar tsawa, ‘muryar masu kaɗa garaya suna kaɗa garayunsu.’ Kuma suna rera ‘sabuwar Waƙa’ a gaban kursiyin, waƙar da ba wanda zai iya koya sai mutum dubu ɗari da arba’in da huɗu. Ita ce waƙar Musa da ta ‘Dan Ragon—waƙar ceto. Ba wanda zai iya koyon wannan waƙa sai mutum dubu ɗari da arba’in da huɗu; gama ita ce waƙar ƙwarewarsu—ƙwarewa irin wadda babu wani taro dabam da ya taɓa samu. ‘Waɗannan su ne

wadanda suke bin 'Dan Ragon duk inda Yake tafiya.' Wadannan, da aka dauke su daga duniya, daga cikin masu rai, ana lissafa su a matsayin 'nunin fari ga Allah da ga 'Dan Ragon.' Ru'ya ta Yohanna 15:2, 3; 14:1-5. 'Wadannan su ne wadanda suka fito daga babban tsanani;' sun ratsa lokacin wahala irin wadda ba a taɓa yi ba tun da aka kafa al'umma; sun jimre bakin cikin lokacin wahalar Yakubu; sun tsaya ba tare da mai shiga tsakani ba a lokacin zubowar hukuncin Allah na ƙarshe. Amma an cece su, gama sun 'wanke rigunansu, suka mai da su farare cikin jinin 'Dan Ragon.' 'A bakunansu ba a sami ruɗu ba: gama ba su da aibi' a gaban Allah. 'Saboda haka suke gaban kursiyin Allah, suna bauta Masa dare da rana a cikin Haikalinsa: Shi kuma wanda yake zaune a kan kursiyin zai zauna a tsakaninsu.' Sun ga duniya ta lalace da yunwa da annoba, rana kuma tana da iko ta ƙone mutane da zafi mai tsanani, su kansu kuma sun sha wahala, yunwa, da ƙishi. Amma 'ba za su ƙara jin yunwa ba, ba kuma za su ƙara jin ƙishi ba; rana kuma ba za ta ƙara bugun su ba, ko wani zafi. Gama 'Dan Ragon da yake a tsakiyar kursiyin zai ciyar da su, zai kuma bishe su zuwa maɓuɓɓugan ruwaye masu rai: Allah kuma zai share dukan hawaye daga idanunsu.' Ru'ya ta Yohanna 7:14-17." The Great Controversy, 648.

“A cikin Haikalinsa kowa yana magana game da ɗaukakarsa' (Zabura 29:9), kuma waƙar da wadanda aka fansa za su rera—waƙar abin da suka fuskanta—za ta shelanta ɗaukakar Allah: 'Manya ne kuma abin al'ajabi ne ayyukanka, ya Ubangiji Allah, Maɗaukaki; adalai ne kuma gaskiya ne hanyoyinka, ya Sarkin zamanai. Wane ne ba zai ji tsoronka ba, ya Ubangiji, ya kuma ɗaukaka sunanka? gama kai kaɗai ne mai tsarki.' Ru'ya ta Yohanna 15:3, 4, R.V.” Education, 308.

A ƙarshen shekaru saba'in na annabci, papacy za ta “yi kiɗa mai ɗaɗi, ta rera waƙoƙi da yawa, domin” a “tuna da ke.” A ƙarshen masarautar da take mulki na shekaru saba'in na annabci, cocin Roman Katolika za ta tunatar da duniya game da abin da ta fuskanta a tarihin da ya gabata. A cikin wannan tarihin ta yi mulki a matsayin ikon ɗabi'a a cikin dangantaka tsakaninta da sarakunan Turai. An dace a bayyana wannan tarihin a matsayin Zamanan Duhu, kuma dukan duhun da za a iya dangantawa ta kowace hanya da tarihin da Papacy ta yi mulki a kan sarakunan Turai za a iya jingina shi ga ainihin matakin tushe wanda ya haifar da dukan duhun da ya biyo baya. Wannan matakin shi ne haɗuwar coci da ƙasa, haɗuwar sarakunan Turai da cocin Katolika. A cikin auren Littafi Mai Tsarki, namiji ne zai mallaki mace, amma fasikancin da ya faru a wannan tarihin ya kasance a juye da sahihin tsarin dangantakar namiji da mace.

A ƙarshen shekaru saba'in za a yi babban rikici sa'ad da mulkin annabcin Littafi Mai Tsarki wanda yake mulkin duniya a cikin tsawon lokacin da aka manta da Paparoma a fahimtar annabci zai kai ga ƙarshe. Rikicin duniya baki ɗaya da rushewar wannan mulki ta haifar zai buɗe ƙofa ga cocin Katolika ta fara sanar da duniya cewa, domin a iya tsallake lokutan wahala da rushewar wannan mulki ta haifar, dole ne duniya ta miƙa kai ga ikon ɗabi'a na cocin Roman Katolika, kamar yadda aka nuna a tarihin Zamanan Duhu.

Sa'ad da mulkin ya ƙare kuma papanci ya rerar waƙar gogewarta ta ɗa, wato gogewar da masana tarihi ke lakabawa da duhu; to, ta yaya wannan tarihin duhu zai yiwu ya zama saƙo ga papanci da za ta raba wa sarakunan duniya wanda zai rinjaye su su yi fasikanci da ita? A cikin babban rikici, me ya sa gogewar zamanai da suka shige, (waƙarta) gogewarta kafin a manta da ita a annabce, za ta

ba da hujjar da sarakunan duniya za su karɓi gogewar duhu a matsayin mafita ga babban rikicinsu?

“Wani babban rukuni, har ma daga cikin waɗanda ba su nuna wata tagomashi ga Romanism ba, ba sa hango wani babban haɗari daga ikonta da tasirinta. Mutane da yawa suna dagewa cewa duhun hankali da na ɗabi’a da ya yi rinjaye a zamanin Tsakiyar Zamani ne ya taimaka ga yaɗuwar koyarwarta, camfe-camfenta, da danniyarta, kuma cewa mafi girman wayewar zamani na yau, yawaitar bazuwar ilimi gaba ɗaya, da ƙaruwa wajen sassauci a al’amuran addini, suna hana sake farfadowar rashin haƙuri da mulkin zalunci. Har ma ana yi wa ainihin tunanin cewa irin wannan yanayi zai sake kasancewa a wannan zamani mai haske ba’a. Gaskiya ne cewa babban haske—na hankali, na ɗabi’a, da na addini—yana haskakawa a kan wannan tsara. A cikin buɗaɗɗun shafukan Kalmar Allah Mai Tsarki, an zubar da haske daga sama a kan duniya. Amma ya kamata a tuna cewa gwargwadon girman hasken da aka bai wa mutum, gwargwadon girman duhun waɗanda suke karkatar da shi kuma suke ƙin karɓarsa.”

Nazari na Littafi Mai Tsarki cikin addu’a zai nuna wa Furotestoci ainihin halin papacy, kuma zai sa su ƙyamace ta, su kuma guje mata; amma da yawa suna da hikima ƙwarai a cikin ganin kansu har ba sa jin wata bukata ta neman Allah da tawali’u domin a bishe su zuwa ga gaskiya. Ko da yake suna taƙama da haskensu, duk da haka jahilai ne game da Nassosi da kuma ikon Allah. Dole ne su sami wata hanya ta kwanter da lamiransu, kuma suna neman abin da ya fi ƙarancin ruhaniya kuma mafi ƙasƙantar da kai. Abin da suke so shi ne wata hanya ta manta da Allah wadda za ta bayyana kamar hanya ce ta tunawa da Shi. Papacy ta dace ƙwarai da biyan bukatun duk waɗannan. A shirye take domin rukuni biyu na ’yan Adam, waɗanda kusan suka haɗa da dukan duniya—waɗanda za su sami ceto ta wurin cancantarsu, da kuma waɗanda za su sami ceto suna cikin zunubansu. A nan ne asirin ikonta yake.

“An nuna cewa rana ta babban duhun fahimi tana da amfani ga nasarar papanci. Har yanzu za a nuna cewa rana ta babban hasken fahimi ma daidai take da amfani ga nasararsa. A zamanan da suka shuɗe, sa’ad da mutane suke babu Kalmar Allah kuma babu sanin gaskiya, an rufe musu idanu, dubban mutane kuma aka kama su cikin tarkon rufi, ba tare da sun ga ragar da aka shimfiɗa wa ƙafafunsu ba. A cikin wannan tsara akwai mutane da yawa waɗanda kyallin hasken hasashen ɗan’adam, wato ‘kimiyyar da ake kira haka a ƙarya,’ ke ɗauke musu gani; ba sa gane ragar, kuma suna shiga cikinta da sauƙi kamar waɗanda aka rufe musu idanu. Allah ya nufa a riƙe ƙarfin hankalin mutum a matsayin baiwa daga Mahaliccinsa, kuma a yi amfani da su cikin hidimar gaskiya da adalci; amma idan ana renon girman kai da kwaɗayi, kuma mutane suna ɗaukaka ra’ayoyinsu fiye da Kalmar Allah, to, basira na iya aikata mummunar cuta fiye da jahilci. Saboda haka ƙaryar kimiyyar wannan zamani, wadda ke rusa bangaskiya ga Littafi Mai Tsarki, za ta tabbatar da nasara wajen shirya hanya domin karɓuwar papanci, tare da siffofinsa masu faranta rai, kamar yadda hana ilimi ya yi nasara wajen buɗe hanya domin daukakarsa a Zamanan Duhu.” *The Great Controversy*, 572.

“Katolika na Roma suna yarda cewa cocinsu ne ya yi canjin Asabar, kuma suna kawo wannan canji ɗin a matsayin hujjar mafi girman ikon cocin. Suna bayyana cewa, ta wajen kiyaye rana ta fari ta mako a matsayin Asabar, Furotestoci suna amincewa da ikonta na kafa doka a al’amuran Allahntaka. Cocin Roma ba ta yi watsi da iƙirarinta na rashin yiwuwar kuskure ba; kuma sa’ad da duniya da majami’un Furotesta suka karɓi wata Asabar ta jabu da ita ta ƙirƙira,

alhali suna kin Asabarin Jehobah, a zahiri suna amincewa da wannan iƙirari. Suna iya kawo hujja ta iko domin wannan canjin, amma kuskuren tunaninsu yana da sauƙin ganewa. Mabidin paparoma yana da isasshen kaifin basira ya ga cewa Furotestoci suna ruɗin kansu, suna rufe idanunsu ga gaskiyar abin da yake cikin lamarin da son rai. Yayin da tsarin Lahadi yake kara samun karbuwa, yana farin ciki, yana jin tabbaci cewa a ƙarshe zai kawo dukan duniyar Furotesta ƙarƙashin tutar Roma.”

“Canjin Asabaci shi ne alama ko hatimin ikon cocin Roma. Waɗanda, suna fahimtar da’awar umarni na huɗu, suka zaɓi su kiyaye Asabacin ƙarya a madadin na gaskiya, ta haka suna ba da girmamawa ga wannan iko wanda shi kaɗai ne ya umarce shi. Alamar dabbar ita ce Asabacin papanci, wanda duniya ta karɓa a madadin ranar da Allah ya ƙayyade.

“Amma lokacin karɓar alamar dabbar, kamar yadda aka ayyana a cikin annabci, bai riga ya zo ba. Lokacin gwaji bai riga ya zo ba. Akwai Kiristoci na gaskiya a cikin kowace coci, har da tarayyar Roman Katolika. Ba a hukunta kowa ba sai bayan sun sami haske kuma sun ga wajibcin umarni na huɗu. Amma sa’ad da doka za ta fito tana tilasta Asabar ta jabu, kuma sa’ad da ƙara mai ƙarfi ta mala’ika na uku za ta yi wa mutane gargadi game da bauta wa dabbar da siffarta, to, za a fayyace iyaka a sarari tsakanin ƙarya da gaskiya. Sa’an nan waɗanda har yanzu suka ci gaba cikin keta doka za su karɓi alamar dabbar a goshinsu ko kuma a hannuwansu.”

“Da saurin takawa muna kusantar wannan zamani. Sa’ad da majami’un Furotesta za su haɗa kai da ikon mulkin duniya domin su goyi bayan addinin ƙarya, wanda kakanninsu suka jure wa mafi tsananin tsanantawa saboda su yi adawa da shi, a sa’an nan ne za a tilasta Asabarar Paparoma ta wurin haɗaɗɗen ikon coci da gwamnati. Za a sami ridda ta ƙasa baki ɗaya, wadda ba za ta ƙare da komai ba sai rushewar ƙasa baki ɗaya.” Bible Training School, February 2, 1913.

Yanzu mun riga mun tabo alamomi biyar daga cikin alamomin da muke neman tantancewa kafin mu yi cikakken bayani a kan babin kansa. Birni masarauta ce a cikin annabcin Littafi Mai Tsarki, kuma a Ishaya ashirin da uku akwai masarautu biyu da suke da kusanci sosai da juna, amma kuma sun bambanta a fili. Ta farko ita ce “birnin mai naɗa rawani,” ɗayar kuma ita ce “birnin ’yan kasuwa.” A cikin kwanaki na ƙarshe, ikon da yake riƙe da iko a kan haɗin kai na ninki uku na macijin, dabba, da annabcin ƙarya shi ne papanci. Ita ce masarautar da take da rawani.

“Yayin da muke kusantar rikici na ƙarshe, yana da matuƙar muhimmanci cewa jituwa da haɗin kai su kasance a tsakanin kayan aikin Ubangiji. Duniya ta cika da guguwa da yaƙi da saɓani. Amma a ƙarƙashin kai ɗaya—ikon papanci—mutane za su haɗu domin su yi gāba da Allah a cikin mutumin shaidunsa. Wannan haɗin kai an ƙarfafa shi ta wurin babban mai ridda. Yayin da yake neman haɗa wakilansa wajen yaƙi da gaskiya, zai yi aiki kuma domin ya rarraba ya watse masu kare ta. Kishi, mugun zato, mugun magana, shi ne yake zuga su domin su haifar da rashin jituwa da rarrabuwa.” Testimonies, juzu’i na 7, 182.

Mulkin da ke da rawani shi ne Taya, wanda ma’anarsa ita ce, “dutse.” A cikin wannan babi Taya tana wakiltar papanci da ke aiki domin ta kwaikwayi Almasihu ta hanyar ƙarya, gama papanci maƙiyin Almasihu ne. Kalmar “anti” a cikin maƙiyin Almasihu na nufin “a madadin.” Papanci na

neman kwaikwayon Almasihu ta hanyar karya a kowane mataki, kuma sunan Taya na nufin dutse, gama papanci kwaikwayon “Dutsen Zamani” ne ta hanyar karya.

Wāne ne ya kulla wannan shawara gāba da Taya, birnin da yake sa wa sarakuna rawani, wanda ’yan kasuwarsa sarakuna ne, wanda masu cinikinsa su ne manyan mutanen duniya? Ubangijin runduna ne ya kudura haka, domin ya kazantar da girman kai na dukan daukaka, ya kuma kasantar da dukan manyan mutanen duniya. Ki ratsa kasarki kamar kogi, ya ’yar Tarshish: babu sauran karfi. Ya miƙa hannunsa bisa teku, ya girgiza mulkoki: Ubangiji ya ba da umarni gāba da birnin ’yan kasuwa, domin ya hallaka kagarorinsa. Ishaya 23:8–11.

Mun yi nufin nunawa ta bakin shaidu masu yawa cewa “girgizar dauloli” Allah ne yake aiwatarwa, ta hannun Musulunci. Musulunci shi ne ikon da yake fusata al’ummai, kuma ake amfani da shi domin girgiza al’ummai. A wannan wuri muna bayyana cewa Ubangiji ya kaddara ya jefa “dukan masu daraja na duniya” cikin kasƙanci, waɗanda su ne “’yan kasuwa” da “masu safara” waɗanda za a hallaka “kagara”nsu. Birnin kasuwanci da birnin naɗa sarauta sun “tsokane rashin jin daɗin sama,” kuma Ubangiji ya yi nufin ya lalatar da “kagara”nsu, kuma wannan yana wakiltar tattalin arziki. Rugujewar tattalin arziki tana faruwa kafin dokar Lahadi a Amurka, domin kafin dokar Lahadi ’yan kasar Amurka suna nema a mai da su “ga yardar Allah da waɗata ta ɗan lokaci.” Hujjarsu ita ce shari’un Allah ba za su kare ba sai an “tilasta” kiyaye Lahadi “ƙwarai.” Shaidu masu yawa daga Littafi Mai Tsarki sun yarda cewa muna dab da wani mummunan rushewa a tattalin arzikin duniya. Wannan rushewar tana faruwa kafin dokar Lahadi, kamar yadda rushewar shekara ta 1837 ta faru kafin Oktoba 22, 1844.

“Kuma sa’an nan babban mai-rudin nan zai rinjayi mutane cewa waɗanda suke bauta wa Allah ne suke jawo waɗannan mugayen abubuwa. Rukunin mutanen da suka tunzura fushin Sama za su dora dukan wahalolinsu a kan waɗanda biyayyarsu ga dokokin Allah take zama tsautawa ta dindindin ga masu ƙetare doka. Za a shelanta cewa mutane suna bata wa Allah rai ta hanyar keta Asabarin Lahadi; cewa wannan zunubi ne ya kawo masifu waɗanda ba za su gushe ba sai an tilasta kiyaye Lahadi da tsauri; kuma cewa waɗanda suke gabatar da haƙƙin doka ta huɗu, ta haka suna rushe girmamawa ga Lahadi, su ne masu tada hankalin jama’a, suna hana mayar da su ga yardar Allah da waɗata ta duniya. Ta haka zargin da aka taɓa yi tun ɗa a kan bawan Allah za a maimaita shi bisa dalilai da aka kafa daidai gwargwado: ‘Sai ya zama, da Ahab ya ga Iliya, Ahab ya ce masa, Ashe, kai ne wanda yake damun Isra’ila? Sai ya amsa ya ce, Ban dami Isra’ila ba; amma kai, da gidan ubanka, domin kun yashe umarnan Ubangiji, kai kuma ka bi Ba’alim.’ 1 Sarakuna 18:17, 18. Kamar yadda za a hura fushin jama’a ta wurin tukumce-tukumcen karya, za su bi hanyar da ta yi kama ƙwarai da wadda Isra’ila mai ridda ta bi game da Iliya wajen yi wa jakadun Allah.” Babban Rikici, 590.

Iliya yana fuskantar annabawan Ba’al da firistocin kurmi a Dutsen Karmel yana wakiltar dokar Lahadi. Saƙon ga ikkilisiya shi ne, “ku zaɓi yau wanda za ku bauta wa.” Sa’ad da aka maimaita wannan tarihin a lokacin dokar Lahadi, tambayar ita ce, “wace rana za ku zaɓa, gama ranar da kuka zaɓa tana nuna wanda kuke bauta wa.” Kafin Dutsen Karmel akwai shekaru uku da rabi na matsananciyar fari. Kafin dokar Lahadi akwai jerin dokokin Lahadi, amma ba a “tilasta su sosai” ba. Ka’idar da take da alaƙa da dokar Lahadi ita ce ridda ta ƙasa tana biye da halakar ƙasa. Misalin wannan shi ne Konstantin a shekara ta 321 ya kafa dokar Lahadi, kuma ba da daɗewa ba ƙaho huɗu

na fari na Ru'ya ta Yohanna sura ta takwas suka fara kawo Daular Roma ta Yamma zuwa ƙarshenta a shekara ta 476. Labarin Konstantin yana da muhimmanci domin ya ƙunshi ɗaukaka Lahadi a hankali, tare kuma da ƙuntatawar ci gaba a kan Asabar ta rana ta bakwai. Wannan tarihin ci gaba ya kai ga ƙarshe sa'ad da aka tilasta wa 'yan ƙasa su kiyaye Lahadi ko kuma a tsananta musu saboda kiyaye Asabar. Wannan kuma shi ne ƙarshe na ƙaruwa a dokokin Lahadi a cikin Amurka. Wata ka'ida da take da alaƙa da tilasta bauta ta Lahadi ita ce, "rida ta ƙasa tana biye da halakar ƙasa." Wannan ka'ida tana nufin cewa ƙaruwa a tilasta dokokin Lahadi yana haifar da ƙaruwa a hukuncin Allah, kafin ainihin dokar Lahadi ta Ru'ya ta Yohanna goma sha uku aya ta goma sha ɗaya. Kowace kafa doka za ta kawo halaka da ta dace da ita. Hukunce-hukuncen da 'yan ƙasa suke zargin masu kiyaye Asabar da haifarwa, a zahiri ƙaruwa a tilasta dokokin Lahadi ne ke haifar da su. Mun haɗa da wani nassi daga The Great Controversy, wanda na yi wa take Sunday Progression. Ina ba da shawarar ku sake karanta wannan sau ɗaya kuma. Yana cikin rukunin da ake kira The Spirit of Prophecy.

"Allah ya bayyana abin da zai faru a kwanaki na ƙarshe, domin mutanensa su kasance a shirye su tsaya da ƙarfi gāba da guguwar adawa da hasala. Waɗanda aka yi wa gargadi game da abubuwan da ke gabansu, bai kamata su zauna cikin natsataccen jiran guguwar da ke zuwa ba, suna ta'azantar da kansu cewa Ubangiji zai kiyaye amintattunsa a ranar wahala. Ya kamata mu kasance kamar mutane masu jiran Ubangijinsu, ba cikin jiran banza ba, sai dai cikin aiki na gaskiya, tare da bangaskiya marar girgiza. Yanzu ba lokaci ba ne da za a bari tunaninmu ya shagaltu da abubuwa marasa muhimmanci sosai. Yayinda mutane suke barci, Shaidan yana ta shirya al'amura da himma domin kada mutanen Ubangiji su sami jinkai ko adalci. Yunkurin Lahadi yanzu yana ci gaba ne a cikin duhu. Shugabanni suna boye ainihin batun, kuma da yawa daga cikin waɗanda suka haɗa kai da wannan yunkuri ba su ma ganin inda wannan boyayyen kwarara yake nufa ba. Ikirarin da yake yi masu laushi ne kuma a bayyane suna kama da na Kirista, amma sa'ad da zai yi magana, zai bayyana ruhun macijin. Hakkinmu ne mu yi dukan abin da yake cikin ikonmu domin kau da haɗarin da ake yi wa barazana. Ya kamata mu yi ƙoƙari mu kawar da son zuciya ta wajen gabatar da kanmu a sahihin haske a gaban mutane. Ya kamata mu gabatar musu da ainihin batun da ake gardama a kai, ta haka muna tsoma baki da mafi ingancin hamayya gāba da matakan da suke taƙaita 'yancin lamiri. Ya kamata mu binciki Nassosi kuma mu iya ba da dalilin bangaskiyarmu. Annabi ya ce: 'Mugaye za su yi mugunta: babu kuwa ko ɗaya daga cikin mugaye da zai fahimta; amma masu hikima za su fahimta.'" Testimonies, volume 5, 452.

Yana da wuya a gane motsin neman kafa dokar Lahadi, domin yana ci gaba ne cikin "duhu" kuma papanci "a boye ba tare da an zarge shi ba" yana "ƙarfafa rundunoninsa a asirce domin cika manufofinsa na kansa." Gaskiya ne cewa aikin neman zartar da dokar Lahadi cikin duhu muhimmin batu ne a cikin aikin gwajin dubu ɗari da arba'in da huɗu. "Ba ko ɗaya daga cikin mugaye da zai fahimta," bisa ga Daniyel da Sister White. "Mugaye" a cikin Daniyel su ne "budurwai marasa hikima" na Matiyu, waɗanda Sister White ta bayyana a matsayin Laodiceyawa. Masu hikima za su fahimci abubuwan da suke faruwa yanzu, ko da tarihin da yake kewaye da mu yana kama da ya saba wa maganar Allah. Shin muna gaskata maganar Allah ne ko abin da yake faruwa a kewaye da mu? Duk da haka an riga an yi mana gargadi cewa ƙarshe zai kasance kamar kwanakin Nuhu.

“Duniya, cike da tarzoma, cike da nishaɗin marasa tsoron Allah, tana barci, tana barci cikin kwanciyar hankali ta jiki. Mutane suna nesanta zuwan Ubangiji. Suna yi wa gargadi ba’a. Ana yin takama ta masu girman kai cewa, ‘Dukan abubuwa suna ci gaba kamar yadda suke tun daga farko.’ ‘Gobe za ta zama kamar yau, har ma fiye da haka da yalwa kwarai.’ 2 Bitrus 3:4; Ishaya 56:12. Za mu kara nutsewa cikin son nishaɗi. Amma Almasihu ya ce, ‘Ga shi, ina zuwa kamar farawo.’ Ru’ya ta Yohanna 16:15. A daidai lokacin da duniya take tambaya cikin raini, ‘Ina alkawarin zuwansa?’ alamomin suna cika. Yayin da suke kuka, ‘Salama da kwanciyar rai,’ hallaka ta farat daya tana zuwa. Sa’ad da mai ba’a, mai kin gaskiya, ya zama mai girman kai da dogaro da kai; sa’ad da ake ci gaba da al’adar aiki a fannoni dabam-dabam na neman kuɗi ba tare da kula da ka’ida ba; sa’ad da dalibi yake neman sanin kowane abu da marmari sai dai Littafi Mai Tsarkinsa, Almasihu yana zuwa kamar farawo.”

“Komai a duniya yana cikin tashin hankali. Alamomin zamani masu ban tsoro ne. Abubuwa masu zuwa sukan jefa inuwoyinsu tun kafin su zo. Ruhun Allah yana janyewa daga duniya, kuma masifa tana bin masifa ta teku da ta kasa. Akwai guguwa, girgizar kasa, gobara, ambaliya, da kisankai iri-iri. Wa zai iya karanta abin da zai faru a gaba? Ina tsaro yake? Babu tabbaci a cikin wani abu na dan-adam ko na duniya. Da sauri mutane suke jibge kansu farkashin tutar da suka zaɓa. Cikin rashin natsuwa suke jira kuma suna sa ido ga motsin shugabanninsu. Akwai waɗanda suke jira, suna sa ido, kuma suna aiki domin bayyanar Ubangijinmu. Wani rukuni kuma suna shiga sahu farkashin jagorancin babban mai ridda na farko. Kaɗan ne suke gaskatawa da zuciya da rai cewa muna da jahannama da za mu guje wa, da sama da za mu samu.”

“Rikicin yana ta karasowa a hankali a kanmu. Rana tana haskakawa a sararin sama, tana bin zagayenta na yau da kullum, kuma sammai har yanzu suna bayyana daukakar Allah. Har yanzu mutane suna ci suna sha, suna shukawa suna ginawa, suna aure, ana kuma ba da aure. Har yanzu ’yan kasuwa suna saye suna sayarwa. Mutane suna turmutsutsu da juna, suna fafatawa domin matsayi mafi girma. Masu son nishaɗi har yanzu suna cika gidajen wasan kwaikwayo, gasar tseren dawakai, gidajen caca. Matuƙar tashin hankali ne yake mamaye ko’ina, duk da haka sa’ar jarabawa tana gaggawar rufewa, kuma kowane al’amari yana gab da a yanke masa hukunci na har abada. Shaidan yana ganin lokacinsa ya yi kaɗan. Ya sa dukan kayan aikinsa suna aiki domin a ruɗi mutane, a yaudare su, a shagaltar da su, a kuma tsunduma su cikin maye da mantuwa, har ranar jarabawa ta kare, kuma kofar jinkai ta rufe har abada.”

Cikin nauyin gaske kalmomin gargadin Ubangijinmu suna saukowa zuwa gare mu ta cikin karnuka daga Dutsen Zaitun: “Ku kula da kanku, kada a kowane lokaci zuka tanku su yi nauyi da yawan ci, da maye, da damuwar wannan rayuwa, har wannan rana ta zo muku ba zato.”

“Saboda haka ku yi tsaro, ku kuma yi addu’a kullum, domin a kidayar ku masu cancanta ku tsere daga dukan waɗannan abubuwan da za su faru, kuma ku tsaya a gaban Dan mutum.”

Desire of Ages, 635, 636.

A cikin sura ta ashirin da uku ta Ishaya, Zidon ita ce Amurka, kuma Tayar ita ce papanɗi. Tayr da Zidon tsoffin biranen Fonisiya ne na zamani guda, waɗanda suke a bakin gabar Tekun Bahar Rum. An san su da cinikayyar teku, dukiya, da tasiri a cikin tsohuwar duniya. A cikin nassin, Zidon da “’yan kasuwanta” sun wadata Tarshish. ’Yan kasuwar Zidon sun yi fataucin “irin Sihor,” wanda

shi ne “girbin kogi,” kuma shi ne ‘ya’yan “kogin,” kuma shi ne “kudin shigarta,” gama ita ce “kasuwar al’ummai.” Dukan annabawa suna magana game da kanshen duniya, to wa ce ce kasuwar al’ummai a kanshen duniya? Ita ce Amurka.

Sihor kogi ne a Masar (mai yiwuwa rafin Nilu ne) kuma ana amfani da shi ya wakilci arzikin duniya, gama Masar ita ce duniya. “Yar budurwar” Zidon tana wakiltar karni na kanshe na Amurka, kuma ana zaluntarta ta dalilin dokar soja da ke tare da dokar Lahadi da kuma halakar kasa da take biyo baya nan da nan. Wadannan budurwai na Zidon ana tsawata musu ta wurin tambayar da ta shafi Taya mai cewa, “Wannan ce birninku mai farin ciki” (mulki) da Amurka ta yi farin ciki da shi? “Wannan ce mulkin” “wanda tsufansa tun zamanai na da ne,” alhali bisa ga nassin an kafa shi ne ta wurin Nimrod, jim kadan bayan tufana?

Allah ya kaddara kuma ya “nufa” game da “Taya, birnin mai ba da rawani,” ya hukunta ta. Hukuncin da ya rataya a kan papacy ya hada da rushewar tsarin kudi na duniya, gama “Ubangiji ya ba da” “umurni a kan” “Sidon” “birnin ‘yan kasuwa,” (Amurka.) Umurninsa “na hallaka katangar kafi,” wato tattalin arzikin Amurka, shi ne umarnin Asabbaci, gama ridda ta kasa tana biye da halakar kasa.

Azabarar papanci tana farawa da rugujewar tattalin arzikin dukan duniya a matsayin martani ga halakar tattalin arzikin Amurka. Zidon tana da “gida” da ke da alaƙa da tattalin arzikinta, saboda haka tana wakiltar tsarin kudi da aka hallaka, gama ba za ku kara shiga ciki ba. Babu karni saka jari ko riba daga wancan “gida,” gama an hallaka shi. Halakar tana faruwa ne a lokacin dokar Lahadi, ko da yake tun kafin dokar Lahadi akwai hukunce-hukuncen da suke ta karuwa. Sa’ad da rugujewar ta auku, papanci, Amurka tare da sarakunanta ‘yan kasuwa da fitattun masu fataucinta da jiragen Tarshish za su “yi kuka mai kafi.”

Wurin da ake kira “Tarshish” a cikin wannan nassi yana da alaƙa da arziki a zamanin da, kuma jiragen ruwan Tarshish a cikin Littafi Mai Tsarki su ne fitaccen alamar kansfin tattalin arziƙi.

Gama jiragen ruwan sarki suna zuwa Tarshish tare da bayin Hiram: sau daya a cikin kowace shekara uku jiragen Tarshish sukan zo suna kawo zinariya, da azurfa, da hauren giwa, da birai, da dawisu. Kuma sarki Sulemanu ya fi dukan sarakunan duniya wadata da hikima. 2 Tarihi 9:21, 22.

Jiragen suna wakiltar kafi na tattalin arziƙi, kuma Tarshish ita ce babbar jirgin tattalin arziƙi a annabcin Littafi Mai Tsarki. An fada wa tsara ta kanshe ta Tarshish, wadda “yar” Tarshish ke wakilta, cewa ta “ketare kasarki kamar kogi,” abin da kuma ta tarar shi ne cewa kasarta “ba ta da sauran kafi,” kuma ba za ta kara iya “yin farin ciki” saboda mulkin Taya ba. Kansfin da suke nema shi ne tsohon kafi na tattalin arzikin Zidon, amma ya riga ya kare, gama teku ta yi magana “tana cewa, Ba na nakuda, ba kuwa na haifi ‘ya’ya, ba kuma na raina samari, ko na taso da ‘yanmata budurwai,” ta haka tana bayyana tsara ta kanshe ta teku, wato mutanen duniya suna makokin hallakar tattalin arzikin duniya; a wannan lokaci ne mutanen duniya suke farka ga gaskiyar cewa su ne tsara ta kanshe a tarihin duniya, kuma ya yi latti kwarai su shirya domin rai madawwami.

“Kudi ba da dadewa ba za su yi asarar kimarsu cikin gaggawa kwarai sa’ad da gaskiyar al’amuran madawwamiya ta budu ga hankulan mutum.” Evangelism, 62.

Akwai “labarai” ko sakonni guda biyu da suke jawo bakin ciki ga kowa da kowa a cikin wannan nassi. “Labarin” farko ya shafi Masar, kuma “labarin” na biyu shi ne Taya. Labarin Masar yana a sigar abin da ya riga ya faru, gama Ishaya ya ce, “kamar yadda yake a labarin da ya shafi Masar,” ta haka yana nuna cewa Allah ya riga ya yi wani abu game da Masar kafin hallakar Sidon da Ya yi (Amurka). Abin da Allah ya yi wa Masar, wanda shi ma yake wakiltar “labarin” Masar, shi ne cewa Ya hallaka Masar dangane da karo na farko da Allah ya shiga alkawari da zaɓaɓɓun mutane. Labarai biyu din nan “labari” guda ne ɗaya. Labarin Masar shi ne mafari, labarin Taya kuma shi ne ƙarshe. Alfa da Omega ya kwatanta alkawarin da dubu ɗari da arba’in da huɗu a kwanaki na ƙarshe da tarihin farkon wannan batu. “Labarin” da ya shafi Masar shi ne kubutar da aka samu a Bahar Maliya sa’ad da aka hallaka Fir’auna da rundunarsa, wanda yake misalta kubuta ta ƙarshe ta mutanen Allah kamar yadda “labarin,” wanda shi ne “nauyin Taya,” yake wakilta.

Ƙarfin da aka wakilta a cikin Littafi Mai Tsarki wanda yake hallaka jiragen ruwan Tarshish shi ne Musulunci. Za a ɗauki batun Musulunci a gaba, saboda haka za mu yi magana a kansa dalla-dalla a wani lokaci na gaba. An wakilta shi a cikin nassin a matsayin “Chittim,” tsohuwar kalma ce ta Cyprus, kuma nassin ya ce an bayyana hallakar Zidon da Taya daga “Chittim.” Alamar Musulunci ta ƙunshi wani kwatanci na musamman kwarai game da hallakar Amurka a cikin annabcin Littafi Mai Tsarki.

Yana da muhimmanci a bi diddigin kwanaki da shekaru da aka ambata a cikin littafin Ishaya, domin sau da yawa sukan fayyace lokacin annabci na sakin layin da ke biye. Ishaya ashirin da uku yana biye da “nauyi” na kwarin wahayi a sura ta ashirin da biyu, wanda sura ta ashirin da ɗaya ta riga shi, kuma a cikinta akwai “nauyoyi” uku, dukkansu ukun kuma suna nuna Musulunci. Kafin wannan sura kuma, a aya ta ɗaya ta sura ta ashirin, an bayyana yanayin tarihin annabci inda aka tantance annabce-annabcen halaka da ke biye a surorin da suka biyo baya.

A shekarar da Tartan ya zo Ashdod (sa’ad da Sargon, sarkin Assuriya, ya aike shi), ya yi yaƙi da Ashdod, ya kuwa kama ta. Ishaya 20:1.

Kalmar “Tartan” tana iya zama suna, ko kuma mafi yiwuwa mukami ne na shugaban rundunar yaƙi. Tartan ya zo Ashdod, birni a Masar, ya kuma ƙwace shi a wani zamani na tarihi lokacin da Assuriyawa suke ci gaba da karɓe ikon duniya a hankali. Assuriya ta kasance alama ta Babila. Duka Assuriya da Babila masarautu ne da suka fito daga arewa, masarautun da aka siffanta su a matsayin “zakuna” waɗanda suka “warwatsa” tumakin Allah, kuma duka biyun suna karɓar hukunci iri ɗaya. Assuriya ce ta farko; Babila ce ta ƙarshe.

Isra’ila tumaki ne da aka watsar; zakuna sun kore shi: da fari sarkin Assuriya ya cinye shi; a ƙarshe kuma wannan Nebukadnezar sarkin Babila ya karya ƙasusuwansa. Saboda haka ga abin da Ubangijin rundunoni, Allah na Isra’ila, ya ce; Ga shi, zan hukunta sarkin Babila da ƙasarsa, kamar yadda na hukunta sarkin Assuriya. Irmiya 50:17, 18.

A annabce, dukansu biyun su ne “Assuriyawa mai girman kai.”

“Sa’ad da Sanakerib, mai girman kai dan Assuriya, ya zargi Allah ya kuma yi masa sabo, ya yi wa Isra’ila barazanar hallaka, ‘sai ya faru a wannan dare, mala’ikan Ubangiji ya fita, ya kuwa karkashe a sansanin Assuriyawa mutum dubu dari da tamanin da biyar.’ Aka ‘hallaka dukan jarumawa masu karfi, da shugabanni da manyan hafsohi,’ daga rundunar Sanakerib. ‘Saboda haka ya koma kasarsa da kunyar fuska.’ [2 Sarakuna 19:35; 2 Tarihi 32:21.]” The Great Controversy, 512.

Shekarar da “Tartan ya zo Ashdod” kuma “ya kwace ta,” tana wakiltar ci gaba da mamaye duniya da ikon paparoma yake yi kamar yadda aka kwatanta a ayoyi shida na karshe na Daniel goma sha daya. Tarihin rikicin dokar Lahadi, wanda shi ne “kwanaki na karshe” na shari’ar bincike, kuma wanda kai tsaye yake kaiwa zuwa ga shari’ar aiwatarwa, (annoba bakwai na karshe) shi ne yanayin tarihin da “shekarar” da Tartan ya zo Ashdod take wakilta. Da zarar an kafa mahallin wannan tarihin, sai Ishaya ya ba da annabce-annabce uku na hallaka game da Musulunci, daya game da Adventism na Laodicea, sannan kuma nauyin Taya. Babi na ashirin da hudu yana daya daga cikin fitattun misalan annoba bakwai na karshe, wanda babi na ashirin da biyar yake biye da shi yana wakiltar ceton karshe na mutanen Allah, inda muka sami mutanen Allah suna furta daya daga cikin sanannun kalamai kwarai a lokacin babban lokacin wahala.

Kuma za a ce a wannan rana, Ga shi, wannan shi ne Allahnmu; mun jira shi, kuma zai cece mu: wannan shi ne Ubangiji; mun jira shi, za mu yi farin ciki, mu yi murna cikin cetonsa. Ishaya 25:9.

Mutum dubu dari da arba’in da hudu su ne budurwai masu hikima wadanda suka jira Ubangijinsu ya zo wurin bikin aure, ko da yake ya jinkirta bisa ga misalin budurwai goma. Ba ’yan Laodiceya ba ne, su ’yan Filadelfiya ne. Har zuwa wannan batu, wannan makala tana ta shimfiɗa mahallin al’amarin ne.

A shekara ta 1798, Napoleon ya kai Paparoma bauta, yana kawo masa rauni na mutuwa na annabci wanda aka warkar da shi a karshen duniya bisa ga Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha uku. A wancan lokaci ne Amurka ta dauki matsayinta a matsayin mulki na shida na annabcin Littafi Mai Tsarki bisa ga Daniyel surori na biyu, bakwai, takwas da goma sha daya da kuma Ru’ya ta Yohanna surori na goma sha biyu, goma sha uku, goma sha shida, goma sha bakwai da goma sha takwas. Tun daga wannan lokaci, duka karon Jamhuriyya na Amurka da karon Furotesta (Adventism) sun manta ko wanene papacy. Shekarar 1798 ita ce shekara ta farko da al’ummai na sauran duniya suka amince da Amurka a matsayin kasa mai cikakken iko, kuma ita ce kuma shekarar da sakon mala’ika na fari ya bayyana a tarihi.

“Taken” ko “taken magana” na Furotesta a wancan lokaci shi ne, “Littafi Mai Tsarki, kuma Littafi Mai Tsarki kadai.” Furotesta suna bayyana kansu a matsayin masu kare Littafi Mai Tsarki kadai, kuma sa’ad da Adventism ya dauki alkyabbarsu a zuwan mala’ika na biyu, sai suka karfi wannan “taken magana,” kuma daga baya aka sa musu suna “mutanen littafi.” An ba su, ta wurin hidimar William Miller, wasu ka’idoji wadanda, in aka yi amfani da su yadda ya kamata, za su buɗe Littafi Mai Tsarki ga zukatan dukan wadanda suke so su ji. Ka’idodin Miller na Fassarar Annabci su ne abin da hurarre ya ce dole ne mu yi nazari a kai idan za mu ba da sakon mala’ika na uku.

Kristi ya ce, “In wani yana so ya bi bayana, sai ya musanta kansa, ya dauki gicciyensa, ya bi ni.” Sāke kuma ya ce, “Ni ne hasken duniya; wanda yake bi na ba zai yi tafiya cikin duhu ba.” Hasken gaskiya yana fitowa kamar fitila mai kuna, kuma waɗanda suke kaunar hasken ba za su yi tafiya cikin duhu ba. Za su yi nazarin Nassosi, domin su sani tabbatacce cewa suna sauraron muryar Makiyayi na gaskiya ne, ba ta baƙo ba.

“Waɗanda suke tsunduma cikin shelanta saƙon mala’ika na uku suna binciken Nassosi bisa ga irin tsarin da Uba Miller ya bi. A cikin ƙaramin littafin nan mai take Views of the Prophecies and Prophetic Chronology, Uba Miller ya ba da waɗannan ƙa’idoji masu sauƙi, amma masu hikima da muhimmanci, game da nazarin Littafi Mai Tsarki da fassararsa:

“1. Kowane kalma dole ne ta kasance da ingantacciyar dangantaka da batun da aka gabatar a cikin Littafi Mai Tsarki; 2. Dukan Nassi wajibi ne, kuma ana iya fahimtarsa ta wurin himma da nazari; 3. Babu abin da aka bayyana a cikin Nassi da za a boye ko kuwa za a boye daga waɗanda suke roko cikin bangaskiya, ba tare da yin shakka ba; 4. Domin a fahimci koyarwa, a tattara dukan nassosin da suka shafi batun da kake so ka sani, sa’an nan kuma a bar kowane kalma ta yi tasirinta yadda ya dace; kuma idan za ka iya gina ra’ayinka ba tare da sabani ba, to, ba za ka kasance cikin kuskure ba; 5. Nassi dole ne ya kasance mai fassara kansa, tun da shi ne ƙa’idarsa ta kansa. Idan na dogara ga wani malami ya yi mini bayaninsa, kuma ya kasance yana zato ne game da ma’anarsa, ko yana son ya kasance haka saboda akidar ƙungiyarsa, ko domin a ɗauke shi mai hikima, to, zatonsa, muradinsa, akidarsa, ko hikimarsa ce ƙa’idata, ba Littafi Mai Tsarki ba.”

“Abin da ke sama wani sashe ne na waɗannan ƙa’idoji; kuma a cikin nazarinmu na Littafi Mai Tsarki, dukanmu za mu yi kyau mu mai da hankali ga ƙa’idojin da aka shimfiɗa.

“Bangaskiya ta gaskiya tana da tushe a kan Nassosi; amma Shaidan yana amfani da dabaru masu yawa domin ya karkatar da Nassosi ya kuma shigar da kuskure, saboda haka ana bukatar matuƙar hankali idan mutum yana so ya san ainihin abin da suke koyarwa. Daya daga cikin manyan ruɗe-ruɗen wannan zamani shi ne yawan mai da hankali a kan ji, a kuma yi iƙirarin gaskiya alhali ana watsi da bayyanannun maganganun maganar Allah domin wannan magana ba ta dace da ji ba. Mutane da yawa ba su da wani tushe ga bangaskiyarsu sai motsin rai. Addininsu yana ƙunshe ne da ɗaukaka ta farin ciki; idan wannan ya ƙare, bangaskiyarsu ta tafi. Ji na iya zama ƙaifayyi, amma maganar Allah ita ce alkama. Kuma ‘me,’ in ji annabin, ‘kaifayyi yake da shi da alkama?’”

“Ba wanda za a hukunta saboda bai saurari haske da sani da bai taɓa samu ba, kuma wanda ba zai iya samunsa ba. Amma da yawa suna ƙin yi wa gaskiya biyayya wadda jakadun Almasihu suke gabatar musu, domin suna so su yi daidai da mizanin duniya; kuma gaskiyar da ta riga ta kai ga fahimtarsu, hasken da ya haskaka a cikin rai, su ne za su hukunta su a Ranar Shari’a. A cikin waɗannan kwanaki na ƙarshe muna da tarin haske da ya kasance yana haskakawa cikin dukan zamanai, kuma za a dora mana alhaki gwargwadon haka. Tafarkin tsarkaka ba ya a mataki ɗaya da na duniya; hanya ce da aka ɗaga. Idan muka yi tafiya a cikin wannan hanya, idan muka ruga a cikin hanyar dokokin Ubangiji, za mu gano cewa ‘hanyar masu-adalci kamar haske ne mai walkiya, wanda yake ƙara haske har zuwa cikakkiyar rana.’” Review and Herald, Nuwamba 25, 1884.

Za ka iya karantawa cikin karin bayani game da ka'idojin William Miller a cikin Makalar da ake wa take William Miller farkashin rukunin Makullan Annabci.

A cikin “nazarinmu na Littafi Mai Tsarki, dukanmu za mu yi kyau mu kula da ka'idojin da aka shimfida” cikin dokokin “Uba Miller” na fassarar annabci. An ba kahon Furotesta takarda mai tsarki wadda muke kira Littafi Mai Tsarki, kuma an kuma dora masa alhakin karewa da bunkasa ka'idojin da suke kunshe a cikinsa; haka kuma an ba kahon Furotesta wasu dokoki domin ya rarrabe ma'ana da nufin wadannan takardu masu tsarki yadda ya kamata.

An ba wa kahon Republicanism wata takarda mai tsarki wadda muke kira Kundi Tsarin Mulki, kuma aka kuma dora masa alhakin karewa da haɓaka ka'idodin da suke kunshe a cikinta. An kuma ba kahon Republican wata kungiya ta ka'idoji domin ya rarrabe daidai ma'ana da nufin wadannan takardu masu tsarki. Ka'idojin da aka bayar domin a rarrabe Kundi Tsarin Mulki daidai su ne Dokar 'Yancin Dan Adam, kuma tana kunshe da manufa mafi muhimmanci ta Kundi Tsarin Mulki a cikin ka'idojin farko na Dokar 'Yancin Dan Adam. Gyara na Farko da aka lissafa a cikin Dokar 'Yancin Dan Adam shi ne 'yancin addini, bayyana ra'ayi, magana, da aikin jarida.

“Majalisa ba za ta yi wata doka game da kafa wani addini ba, ko kuma hana yin ibadarsa cikin 'yanci; ko kuma tauye 'yancin fadar albarkacin baki, ko na jarida; ko kuma haɓɓin jama'a na taruwa cikin salama, da kuma kai wa Gwamnati korafi domin a gyara koke-kokensu.” Kundi Tsarin Mulkin Amurka, Gyara na I

Dokar Lahadi hari ne bayyananne a kan abu na farko na Kundi Tsarin Mulki, wanda yake ba da tabbacin 'yancin addini, abin da ake kawar da shi a dokar Lahadi; ta haka kuma tana nuna farshen Kundi Tsarin Mulki, farshen Tarayyar Amurka a matsayin masarauta ta shida ta annabcin Littafi Mai Tsarki, da kuma farkon tsanantawa a kan waɗanda a lokacin suke shelar saƙon mala'ika na uku da babbar kara. Waɗanda suke shelar babbar farar mala'ika na uku kuma suna nuna adawa da rusa Kwaskwarima ta Farko da Kundi Tsarin Mulki, su ne waɗanda ake tsanantawa ta hannun waɗanda ya kamata su riƙa tsayawa kan tsattsarkan ka'idoji su kuma aiwatar da su, wato ka'idojin da suke kare tsattsarkan takardar da aka naɗa su su kare. Wannan misali ne na fahimta da kuma amfani da tarihoƙi masu kama da juna na kahonin biyu na dabbar ƙasa mai kama da ɗan rago. Ubannin da suka kafa Kundi Tsarin Mulki suna daidai da Uba Miller. Kalmar Uba da ake amfani da ita ga Miller ana amfani da ita ne domin nuna shugaba, ba firist na papanci ba. Littafi Mai Tsarki ya hana kiran mutane uba idan suna da'awar zama jagororin ruhaniya. Ana kiran Millerites da sunan ubansu, kamar yadda yakan zama sau da yawa. Rashin gane wannan bambanci shi ne rasa wani ɓangare na abin da saƙon Iliya yake nufi, sa'ad da yake mai da zukan ubanni zuwa ga 'ya'ya, haka kuma na 'ya'ya zuwa ga ubanni.

Amurka a cikin Ishaya ashirin da uku ita ce mulki na shida na annabcin Littafi Mai Tsarki, kuma ta ci gaba da kasancewa haka har sai ta kifar da Tsarinta a lokacin dokar Lahadi da ke matsowa da gaggawa. Mulki na shida yana mulki har tsawon shekaru saba'in na annabci, waɗanda su ne kwanakin sarki ɗaya. Mulkin (sarki mulki ne) da ya yi mulki na tsawon shekaru saba'in shi ne Babila. A cikin waɗannan shekaru saba'in, kahon gwamnati shi ne gwamnatin Babila, kuma kahon ikilisiya shi ne Kaldiyawa. Daniyel, Shadrak, Meshak da Abednego suna wakiltar ɗari da dubu

arba'in da huɗu. Duka kahoni biyu da mutanen Allah an wakilta su a cikin shaidar Daniyel. Shekaru saba'in na bauta a Babila su ne kwanakin sarki ɗaya da Ishaya yake amfani da su domin ya bayyana cewa tarihin annabci na Amurka da tarihin Adventism shi ne daga 1798 har zuwa dokar Lahadi.

Gano cewa jerin tarihin annabci na kahonan nan biyu na Amurka yana ba mu damar la'akari da karshe da farkon, tare da shaidun kaho biyu domin a gane halayyar ɗayan kahon. Bayan duk, duk kahonan iri ɗaya ne. A cikin Daniyel akwai kahoni, waɗansu kuma sun karye, tare da kahoni da suka fito daga cikin kahon da ya karye. Waɗansu kahoni a cikin Daniyel ba su kai juna girma ba, suna tasowa daga baya fiye da ɗayan. Amma ba haka yake ba game da kahonan nan biyu na Amurka. Waɗannan kahoni biyu suna tafiya a layi ɗaya da juna cikin tarihi ɗaya, kuma suna haifar da alamomin hanya iri ɗaya, ko da yake sun bambanta da juna ta fuskar manufarsu. Akwai kuma tanade-tanade a cikin wannan tarihin waɗanda suke da muhimmanci a fahimta.

A farkon Adventism an yi sauyi daga tarihin annabci da cocin Filadelfiya take wakilta zuwa ga cocin Laodikiya. Saboda haka dole ne a karshe a yi sauyi daga tarihin annabci na Laodikiya. Wahayin Yesu Almasihu ya kunshi hasken wannan fahimta, kuma yana daga cikin abin da ake buɗewa a wannan lokaci.

Kuma “bayan cikas shekaru saba'in” shugaban Paparoma zai “raira waka,” kuma za a tuna da “karuwar” da aka “manta” da ita. Ana “tunawa” da ita ne a dokar Lahadi, inda batun yake tsakanin bautar rana, ko kuma bautar ranar da dokar Allah ta umurci 'yan Adam su “tuna.”

A cikin wannan labarin mun gane cewa tarihin mulkin Babilon na shekara saba'in yana misalta tarihin Amurka daga 1798 har zuwa dokar Lahadi. A cikin wani labari da ya gabata, kuma sau da yawa a cikin Teburan Habakkuk, mun nuna cewa bautar da aka yi a Masar da kuma kubutowa daga cikinta su ma suna misalta tarihin Amurka da mutanen Allah. Waɗannan tarihoɗi huɗu na Babilon, Masar, Adventism, da Amurka ba su kaɗai ne layukan da za a ɗora a kan waɗannan layuka ba, amma sa'ad da muka yi amfani da ka'idar ambato na farko ga waɗannan layuka huɗu—abin mamaki ne kwarai. Zan rufe wannan labari da misali guda ɗaya mai sauƙi kuma na ɓangare daga abin da nake nufi, da kuma abin da nake niyyar ci gaba da shi sa'ad da za mu kara yin bayani game da tarihin Ishaya ashirin da uku a wani lokaci na gaba.

Tarihin Babila ya kunshi sarki tubaɓɓe a farkonsa da mugun sarki a karshensa. Ba kome ko Biden ne ko Trump, domin littafin Daniyel yana koyar da cewa Allah ne yake naɗa masu mulki kuma yake sauke su. Abin da za a iya tabbata game da ko dai shugaban Democrat ko na Republican a lokacin dokar Lahadi shi ne cewa shugaba ne mugu. Nebukadnezzar shi ne Babila; shi ne azzalumin Babila, a shirye ya jefa maza nagari uku cikin wuta. Amma a karshe ya tuba zuwa ga Allahn Daniyel. Ba haka yake ba da shugaban karshe, Belshazzar. Shi mugun sarki ne. Amurka a cikin annabci tana farawa a matsayin ɗan rago, alamar Almasihu da haɗayarsa domin 'yan Adam. A karshe Amurka za ta yi magana kamar maciji. Canjin daga Almasihu zuwa Shaidan a cikin wannan jerin tarihi yana wakiltuwa ta wurin bambancin da ke tsakanin Nebukadnezzar da Belshazzar.

“An ba Belshazzar dama da yawa domin ya san kuma ya aikata nufin Allah. Ya ga kakansa Nebukadnezzar an kore shi daga cikin zamantakewar mutane. Ya ga an karbe hankalin da sarkin mai girman kai yake takama da shi ta hannun Wanda ya ba shi. Ya ga an kori sarkin daga mulkinsa, aka mai da shi abokin dabbobin jeji. Amma kaunar nishaɗi da daukaka kai ta Belshazzar ta shafe darussan da bai kamata ya taɓa mantawa da su ba; sai ya aikata zunubai irin waɗanda suka jawo fitattun hukunce-hukuncen Allah a kan Nebukadnezzar. Ya barnatar da damar da aka ba shi cikin alheri, yana ƙi yin amfani da damar da ke hannunsa domin ya saba da gaskiya. ‘Me ya wajaba in yi domin in sami ceto?’ tambaya ce da babban amma wawen sarki ya wuce ta da halin ko-in-kula.” Bible Echo, Afrilu 25, 1898.

Ka lura cewa mugun Belshazzar shi ne sarkin wawa. Ya sha irin wannan hukunci kamar mahaifinsa Nebukadnezzar, gama duka hukuncin biyu an wakilta su a matsayin “lokatai bakwai” na Lawiyawa ashirin da shida. Nebukadnezzar yana cikin jeji yana rayuwa kamar dabba har tsawon kwanaki dubu biyu da ɗari biyar da ashirin, wato shekaru bakwai na Littafi Mai Tsarki; haka kuma hukuncin ɗansa Belshazzar, wanda rubutun da aka yi a bango ya wakilta, shi ma yana nufin dubu biyu da ɗari biyar da ashirin. Bambancin kuwa shi ne, hukuncin da ya zo a kan Nebukadnezzar ya tuba da shi, ya mai da shi sarki mai hikima, alhali kuwa hukuncin Belshazzar ya kasance a kan sarkin wawa.

“Ga sarkin ƙarshe na Babila, kamar yadda a matsayin alama ya zo wa na farkonta, hukuncin Mai Tsaro na Allah ya iso: ‘Ya sarki, ... gare ka ake faɗa; mulkin ya rabu da kai.’” Daniyel 4:31. Annabawa da Sarakuna, 533.

Rubutun da yake a jikin bango ga shugaban ƙasa na ƙarshe shi ne gyara na farko, wanda ya bayyana “bango” na rabuwa tsakanin coci da ƙasa, abin da wawayyen sarki na ƙarshe bai fahimta ba. “Lokuta bakwai” na Littafin Firistoci ashirin da shida yana wakiltar “watsuwar jama’a” da sarkin arewa yake aikatawa a lokacin dokar Lahadi. Wannan watsewar ita ce halakar ƙasa da ke biyo bayan dokar Lahadi. Al’umma ta shida ta manta da darussan ubanninsu na kafa ƙasa, waɗanda suka rubuta Kundin Tsarin Mulki domin kariya ba kawai daga lalatacciyar coci ba, har ma daga azzaluman sarakunan Turai da wannan lalatacciyar mace ta kwanta da su. Ubannin kafa ƙasar suna wakiltar waɗanda suka ƙi papanci da sarakunan Turai, domin sun sani ta wurin kwarewarsu ta kansu, bayan sun fito daga wata watsewa ta shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin na duhun papanci, cewa kariya daga irin wannan mulkin danniya dole ne ta zama ginshiƙin sabon Kundin Tsarin Mulkinsu. Su ubanni masu hikima ne, masu kama da ɗan rago ne, amma ba haka yake da uba na ƙarshe ba, domin zai yi magana kamar maciji. Ubannin sun fito ne daga watsewa, amma ɗan yana komawa cikin watsewa. Azzalumi a duka al’amuran biyu shi ne papanci na farko da kuma papanci na ƙarshe.

Alamar hukuncin da ya sauko a kan Nebukadnezzar, sarki na farko, da sarki na ƙarshe Belshazzar, shi ne “lokuta bakwai” na watsewar da ke cikin Lawiyawa ashirin da shida. Nebukadnezzar ya rayu a cikin sa, Belshazzar kuma an rubuta shi a kan bango a matsayin rubutun tunawarsa a daidai daren da ya mutu. Alamar ƙahon Republican a farkonsa ita ce kuɓutarsa daga bautar sarkin arewa, alamar ƙahon Republican kuma a ƙarshe ita ce kama da aka jawo daga sarkin arewa. Dokar Lahadi ita ce “daidai daren” da ta mutu a matsayin masarauta ta shida na annabcin Littafi Mai Tsarki. A

cikin waɗannan misalai huɗu duka, Belshazzar, Nebukadnezzar, da farkon da ƙarshen ƙahon Republican, ashirin da biyar da ashirin na Lawiyawa ashirin da shida, shi ne alamar da aka wakilta a farkon da kuma a ƙarshe. Wannan yana wakiltar sa hannun Alfa da Omega.

Annabcin “annabcin lokaci” da William Miller ya gano shi ne dubu biyu da ɗari biyar da ashirin na Littafin Firistoci sura ta ashirin da shida. Shi ne dutse na farko a cikin tushen da Yesu ya aza ta wurin aikin Miller. Haka kuma shi ne gaskiya ta farko ta asali da Adventism ta ajiye gefe a shekara ta 1863. Sa’ad da aka sa dukan duwatsun gaskiya na Miller cikin wannan tushe, an wakilci waɗannan gaskiyoyi a kan alluna biyu na Habakkuk, waɗanda su ne jadawalai na pioniyoyi na 1843 da 1850. Waɗannan alluna biyu suna wakiltar dangantakar alkawari tsakanin Allah da mutanensa da aka yi wa suna, kamar yadda alluna biyu na Dokoki Goma suka wakilta alkawarin da aka yi da Isra’ila ta dā.

A ƙarshen Adventisancin Laodikiya, sa’ad da za a tofar da shi daga bakin Ubangiji a lokacin dokar Lahadi, rubutun da yake a kan bango shi ne waɗannan zane-zanen farko guda biyu masu tsarki. Zane-zane waɗanda ba sa iya karantawa, gama sun ƙi su amfana daga sakon gargadi a farkon tarihin... .

Rikicin kuɗi na shekarar 1837 a Amurka wani al’amari ne mai sarkakiya da ya samo asali sakamakon haɗuwar abubuwa na tattalin arziki, manufofi, da ayyukan hasashe na kasuwanci.

Kumfar Hasashe: A cikin shekarun da suka kai ga 1837, an sami wani gagarumin tashin gwauron zaɓi na hasashe a fannin ƙasa da zuba jari, wanda a wani ɓangare ya samo asali daga faɗaɗawar ƙasar zuwa yamma. Hasashen cinikin ƙasa, musamman a yankin iyakar yammacin ƙasar, ya haifar da hauhawar farashin ƙasa fiye da kima da kuma yawan aro da ya wuce gona da iri.

Saukafa Bashi da Lamuni na Hasashe: Bankuna da cibiyoyin kuɗi suna bayar da dimbin bashi da lamuni, sau da yawa ba tare da isasshen jingina ba. Wannan saukin samun bashi ya taimaka ga wannan hauhawar hasashe ta ruɗani kuma ya ƙara haɗarin rashin daidaiton harkokin kuɗi.

Faɗaɗawar Bankuna Fiye da Kima: Bankuna suna ta faɗaɗa ayyukansu da sauri, sau da yawa suna fitar da takardun kuɗi (banknotes) fiye da irin kuɗin ƙarfe na ainihi (zinariya da azurfa) da suke da shi domin tallafa musu. Wannan dabi’a, wadda aka sani da suna “wildcat banking,” ta haifar da yawaitar kuɗin takarda marasa tsari kuma marasa tabbas a cikin mu’amala.

Manufofin Tattalin Arziki na Jackson: Manufofin Shugaba Andrew Jackson sun taka rawa wajen tsananta rikicin. Ya fitar da Dokar Specie Circular a shekara ta 1836, wadda ta buƙaci a sayi filayen gwamnati da kuɗi na ainihi (zinariya da azurfa) maimakon takardun kuɗi. Wannan ya jawo gaggawar mayar da takardun kuɗin banki zuwa kuɗi na ainihi, abin da ya haddasa tsanani a harkokin kuɗi da rushewar bankuna.

Abubuwan Ƙasashen Duniya: Rikicin da ya auku a Amurka shi ma ya samu tasiri daga yanayin tattalin arziƙin ƙasashen duniya. Koma-bayan tattalin arziƙi a Birtaniya, wadda take ɗaya daga cikin manyan abokan cinikin Amurka, ya haifar da raguwa a buƙatar kayayyaki da fitar da kaya daga Amurka. Wannan kuma, bi da bi, ya shafi harkokin kasuwancin Amurka, ya kuma taimaka wajen ƙara tsananta matsin tattalin arziƙi.

Firgi da Cikayen Bankuna: A watan Mayu na shekara ta 1837, jerin girgizar tattalin arziki, ciki har da rushewar bankuna da takaita bayar da bashi, sun jawo firgici a tsakanin masu zuba jari da masu ajiya. Wannan firgicin ya haddasa guguwar cikayen bankuna da kuma matsananciyar takurewar bashi.

Raguwar Yawan Kudi a Cikin Tattalin Arziki: Yayin da bankuna suka gaza, kuma bashi ya tsananta wajen samuwa, jimillar yawan kudi a cikin tattalin arzikin ta ragu kwarai. Wannan raguwar yawan kudi ta kara tsananta wahalhalun tattalin arziki, ta kuma zurfafa koma-bayan tattalin arzikin. Haduwar wadannan abubuwa ta haifar da mummunar durkushewar tattalin arziki, wadda ta kasance da siffofi irin su gazawar bankuna, rashin aikin yi, raguwar kashe-kashen masu amfani, da kuma wani yanayi na gaba daya na matsananciyar tabarbarewar tattalin arziki.

“Ba mu da abin da za mu ji tsoro game da nan gaba, sai dai idan muka manta da yadda Ubangiji ya bishe mu, da koyarwarsa kuma a tarihinmu na baya.” *Life Sketches*, 196.